The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXX | Kaina 3c | Chicago, Ill., Antradienis, Kovo-March 23 d., 1943 | No. 69

SĄJUNGININKAI SUPA ROMMELIO DIVIZIJAS

AMERIKIEČIAI PAĖMĖ NELAISVĖN 1,400 ITALŲ, ARTĖJA PRIE MAKNASSY

8-oji britų armija puola nacius Mareth linijoj, vietoms pralaužė frontą

SĄJ. ŠTABAS ŠIAURĖS AFRIKOJ, kov. 22 d. — Centraliniame Tunisijos fronte J.A. Valstybių kariuomenė paėmė nelaisvėn 1,400 italų, šiandien paskelbė sąjungininkų štabas. Amerikos artilerija taip smarkiai apšaudė priešo pozicijas Sened srity, kad pozicijas gynusieji priešo kareiviai neturėjo laiko pasitraukti.

Gen. Patton vadovaujama armija visą laiką stumiasi pirmyn. Amerikiečiai užėmė Sened sritį ir visus priešo įstiprinimus apylinkių kalnuose. Per kalnus einą tarpekliai apstatyti sargyboms, priešas nepajėgs prasiveržti. Amerikiečiai artėja prie Makhnassy, kurį kareiviai paprasta akimi jau gali įžiurėti.

Pietų Tunisijoj gen. Montgomery armija puola Mareth tvirtoves. Britams pavyko apsupti dalį vokiečių pietiniame fronto ruože. Britų artilerija pradėjo pulti vokiečius šeštadienį. Karo vadovybė tvirtina, jog jiems pavyko sunaikinti kelis stiprius priešo apkasus.

Sąjungininkų kariuomenė supa vokiečius pietų Tunisijoj. Gen. Patton deda pastangas pasiekti Gabes įlanką. Atkirsta gen. Rommelio kariuomenė galės trauktis tiktai juromis, bet ir čia sąjungininkų aviacija ją naikins.

Kitas J.A.Valstybių kariuomenės dalinys puola vokiečius Sbeitla kryptimi. Čia amerikiečiai bando prasiveržti Faid tarpeklyje.

Sąjungininkų aviacijai pavyko užpulti vokiečių aerodromus Djebel Tebaga, Mezzouna ir El Hamma srityse. Išmestos bombos sunaikino ne tiktai priešo lėktuvus, bet ir aerodromuose buvusias atsargas.

Karo vadovybė patyrė, kad gen. Rommel buvo pasiryžęs atkakliai ginti Mareth pozicijas. Bet dabar, kai sąjungininkai puola Gabes srityje, nacių lyderis turės griebtis kitokios taktikos, jis negalės visą laiką sėdėti apkasuose.

Italų karo vadovybė įsakė savo kareiviams ginti laikomas pozicijas iki mirties. Italų kareiviai, tačiau, kitaip galvoja. Jie pasiduoda nelaisvėn.

Tunisijos šiaurėje vokiečiams pavyko užimti Nefsą stotį, bet ji neturi didelės strateginės reikšmės. Sąjungininkų aviacija visą laiką bombarduoja Tunisijos ir pietų Italijos uostus.

SOVIETŲ KARIUOMENĖ ATĖMĖ IŠ VOKIEČIŲ DUROVO MIESTELĮ

Čugujevo fronte rusai sulaikė vokiečius, kaimai eina iš vienų rankų į kitas

MASKVA, Rusija, kov. 22 d. — Sovietų kariuomenė atėmė iš vokiečių Durovo geležinkelio stotį ir miestelį, šiandien paskelbė sovietų štabas.

Durovo randasi 57 mylių atstumoje nuo Smolensko, pakeliuje iš Maskvos į šią svarbią nacių bazę.

Čugujevo fronte vokiečiai labai smarkiai puolė, bet rusai sulaikė priešą. Čugujevo apylinkių kaimai kelis kartus perėjo iš vienos kariuomenės rankų į kitas.

Rusai pralaužė Leningrado frontą

BERLYNAS, Vokietija, kov. 22 d. — Sovietų kariuomenei pavyko pralaužti plieninė apgulos linija, kuri supo Leningradą, šiandien paskelbė vokiečių štabas.

[Sovietų pranešimas sakė, kad rusai pralaužė Leningrado apgulą sausio 18 dieną, o naciai tiktai šiandien paskelbė.]

Naciai skelbia, kad rusai bandė prasiveržti Ladoga ežero fronte, bet visur buvo sulaikyti.

Amerika ir britai griauna Napolį

KAIRAS, Egiptas, kov. 22 d. — Amerikos ir britų aviacijos eskadrilės besikaitaliodamos be pertraukos puola pietų Italijos uostą Napolį.

Sąjungininkai nori išgriauti šį uostą, nes dauguma Tunisijon siunčiamos medžiagos eina per Napolį.

Britų lėktuvai padegė uoste stovėjusį laivą, kuris buvo paruoštas plaukti į Afriką.

Mirė vokiečių ambasadorius Ispanijoj

LONDONAS, kov. 22 d. — Vokietijos ambasadorius Hans von Moltke šiandien mirė Madride, paskelbė čia girdėta vokiečių radijo stotis.

Ambasadoriui Moltke šio mėnesio pradžioje buvo padaryta operacija, jis mirė šį rytą.

Hitleris pasiuntė Moltkę į Ispaniją, kai pradėjo blogėti santykiai tarp vokiečių ir gen. Franko valdžios. Vokiečiai nepaskelbė ligos priežasties.

— Amerikos karo vadovybė pradėjo mokyti lakunus nakties skridimams.

ORAS

Šiltesnis, vėjuotas.

Saulė teka — 6:50; leidžiasi — 7:06.

ŠIOS DIENOS KARO VEIKSMAI

TUNISIJOJ: Amerikos kariuomenė paėmė nelaisvėn 1,400 italų. Amerikiečiai užėmė kelias pozicijas Sened srityj, artėja prie Makhnassy. 8-oji britų armija puola vokiečių Mareth linijoj.

RUSIJOJ: Sovietų kariuomenė užėmė Durovo. Čugujevo fronte rusai sulaikė vokiečių atakas. Rusai puola Leningrado ir Ilmen ežero fronte.

ITALIJOJ: Amerikos ir britų aviacija bombarduoja Napolio uostą.

PACIFIKĖ: Sąjungininkų aviacija sužeidė priešo destrojerį ir bombardavo priešo laivų kanvojų.

Apgriovė nacių aviacijos ministeriją

STOCKHOLMAS, Šved., kovo 22 d. — Britų aviacija, bombarduodama Berlyną, apgriovė maršalo Goeringo naujai pastatytą vokiečių aviacijos ministeriją, sako patikimi asmenys.

Viena britų bomba pataikė į ministerijos pastatus. Bombardavimo metu 30,000 vokiečių pasiliko be pastogės, 2,000 vokiečių užmušta.

Laikraščiai vertina Churchill kalbą

LONDONAS, kov. 22 d. — Visa britų spauda komentuoja vakar pasakytą premjero Churchill kalbą.

Darbiečių laikraštis "Herald" rašo, kad premjeras paėmė progresyvių konservatyvų liniją socialinės apdraudos įvedimo reikaluose.

"London Times" mano, kad kai kurias socialinės apdraudos plano dalis valdžia galėtų pravesti net karo metu.

Vichy pasiuntinys neklauso Lavalio

NEW YORK, N. Y., kov. 22 d. — Hubert Guerin, Vichy valdžios pasiuntinys Suomijoj, atvyko į Stockholmą ir atsisakė klausyti Lavalio valdžios.

Guerin pranešė gen. Giraud, kad jis pereinąs gen. Giraud vadovaujamų prancuzų tarnybon.

Tai pirmas prancuzų diplomatas, kuris savu noru perėjo sąjungininkų pusėn.

Britai nužudė "sindų karalių"

HAIDERABADAS, Indija, kov. 22 d. — Britai sušaudė Sayed Sebghatullah Shad, kuris pretendavo į "sindų karaliaus" sostą.

Shad tvirtino, kad jis paveldėjęs turbaną iš sindų giminės, kuri eina nuo dvyliktojo šimtmečio.

Shad paskutiniu metu organizavo ginkluotas bandas ir užpuldinėjo visoje provincijoj. Kai britams pavyko jis suimti, tuojau tapo suruoštas karo teismas, kuris jį nuteisė mirti.

Amerikos Lėktuvas Pacifike

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

"Madame X" grįžta po susitrėmimo su japonų "zero" lėktuvais į savo bazę Pacifike.

SENATO KOMITETAS NUTARĖ ĮSKAITYTI Į PARITETO KAINAS DARBO ĮSLAIDAS

Uždraudė pardavinėti sviestą, kad žmonės nesusidarytų didelių atsargų

WASHINGTON, D. C., kovo 22 d. — Senato agrikulturos komitetas svarstė ir parėmė atstovų rumų priimtą nutarimą įskaityti į paritetines lauko produktų kainas pakilusias darbo išlaidas.

Komiteto pirmininkas Smith mano, kad senatas šiuo reikalu galės padaryti nutarimą ateinantį penktadienį.

Prezidentas Rooseveltas visą laiką priešinosi panašiam nutarimui, nes jis pabrangins visą maistą.

Sviesto ir riebalų mažos atsargos

WASHINGTON, D. C., kovo 22 d. — Valdžia uždraudė pardavinėti sviestą, margariną ir taukus, nes neturi didelių šių produktų atsargų.

Valdžios atstovai manė, kad šią savaitę gyventojai mesis pirkti didesnius kiekius šio maisto, kad galėtų susidaryti atsargas prieš kortelių įvedimą.

Šią savaitę krautuvininkai sudarys atitinkamas atsargas, kad galėtų aptarnauti visus klijentus.

Kongreso kova dėl naujų taksų

WASHINGTON, kovo 22 d. — Demokratų ir republikonų partijos organizuoja savo atstovus kovai dėl naujo plano mokesčiams mokėti.

Republikonai traukia visas savo jėgas Ruml planui pravesti. Demokratai kviečia visus saviškius į posėdį, kuriame bandys pravesti atstovų rumų komiteto priimtą įstatymą mokesčiams.

Kai kurie pietų valstijų demokratai yra pasiryžę remti Ruml planą.

Aviacija sunaikino japonų destrojerį

SĄJ. ŠTABAS Australijoj, kovo 22 d. — Sąjungininkų aviacija užpuolė trijų japonų laivų kanvojų N. Ginėjos pakraščiuose ir sužeidė priešo destrojerį Salomonų sa'yne, šiandien paskelbė gen. MacArthur štabas.

Japonų kanvojus bandė prasiveržti į olandams priklausančią N. Ginėjos dalį.

Japonų destrojeriui pataikytos trys bombos.

— Komisija darbo reikalams karo pramonėj tvarkyti atmėtė unijų reikalavimą panaikinti "mažojo plieno" formulę.

— Britų lėktuvai iš Maltos praeitais metais sunaikino 105 italų garvežius.

VOKIEČIAI NUTEISĖ MIRTI B. LABOKĄ, PETRĄ VALAITĮ, A. POPIERŠINSKĄ

Lietuviams okupantai skiria mirties bausmę už menkiausius prasižengimus

(Laišku per Lisaboną, Portugaliją)

Vokiečių ypatingasis teismas Kaune nuteisė mirti 20 metų amžiaus Adolfą Popieršinską ir Benediktą Laboką. Jie buvo apkaltinti pavogę drabužių ir kojinių, kurias pardavinėję aukštomis kainomis.

Tas pats vokiečių teismas nuteisė mirti 50 metų amžiaus Joną-Petrą Valaitį. Juozas Briedis nuteistas 5 metais, Algirdas Prusas 3 metais sunkiųjų darbų kalėjimo ir Juozas Višniauskas — 1 metais paprasto kalėjimo. Jie buvo teisiami už batų pasisavinimą ir jų pardavinėjimą aukštomis kainomis. Nuteistieji tarnavę Kauno prekybos truste.

"Lietukio" tarnautojas Kaune Pranas Strazdas vokiečių teismo nuteistas 5 metais sunkiųjų darbų kalėjimo.

Knygyno Kaune savininkas Jonas Petronis nuteistas 1½ metų kalėjimo; knygyno direktorius Pryšmantas — 3 mėnesiais; Jocas Galaunė — 1 metais 3 mėnesiais. Alfonsas Vitkus ir Jonas Raulinaitis — po 1 metus kalėjimo. Jie visi buvo apkaltinti slapta benzino prekyba.

18 metų vaikiną Albiną Kučinską iš Skevonių, Alytaus apskrity, vokiečių teismas nuteisė 3 metams kalėjimo už ginklo laikymą.

Klaipėdos gatvėj policininkai nušovė murininką Joną Sadauską.

Sovietų generolas prieš Staliną

ŠTOCKHOLMAS, Švedija, kov. 22 d. — Vokiečiai tvirtina, kad raudonosios armijos generolas Andrei Andreijevič Vlasov organizuojąs jėgas prieš Stalino režimą.

Gen. Vlasov vadovavo sovietų partizanams tolimoje užfrontėj.

Dabar gen. Vlasov vokiečių okupuotoj rusų teritorijoj sudarė "Rusų Nacionalinį Komitetą", kuris yra priešingas Stalino režimui.

Vichy organizuoja priešlėktuvinę apsaugą

LONDONAS, kov. 22 d. — Lavalio valdžia pradėjo mobilizuoti prancuzus priešlėktuvinei apsaugai.

Prancuzai bus pastatyti prie vokiškų patrankų, kad galėtų apšaudyti sąjungininkų lėktuvus.

Vichy valdžia paskelbė, kad priešlėktuvinėj apsaugoj tarnaujantieji vyrai bus paliuosuoti nuo darbo prievolės važiuoti Vokietijon.

— Prancuzų karo teismas š. Afrikoj nuteisė mirti arabą, kuris slėpė nusileidusius nacių parašiutininkus.

— Statistikos biuras paskelbė, kad sausio 1 dieną J.A.Valstybėse buvo 135,604,000 gyventojai.

— Čekoslovakijos agrikulturos ministeris tvirtina, kad visas čekų žemės ukis išardytas, prašo paramos karui pasibaigus (ONA).

Naciai įsakė suiminėti ubagus

Kaip matyti, po dviejų svetimų okupacijų Lietuvoje smarkiai padidėjo ubagų skaičius. Policijai įsakyta ubagus suiminėti.

Per vieną dieną Kaune vienos nuovados rajone surašyta 19 protokolų už ubagavimą.

Nacių bendrovė turtams supirkinėti

Vokiečiai Lietuvoje įsteigė naują bendrovę Lietuvos turtams supirkinėti.

Butent, įsteigta specialinė miško supirkinėjimo bendrovė, pavadinta "Westeuropaeische Holtz-Gemeinschaft".

Laikraščiai priduria, kad šios bendrovės užsakymai turėsią buti vykdomi pirmoje eilėje.

Biržuose sudegė malunas

Biržuose sudegė bolševikų laikais "suvalstybintas" malunas ir verpykla.

Vėliausios Naujienos

— 8-oji britų armija išmušė vokiečius iš pryšakinių Mareth fortifikuotų pozicijų, vakar vakare paskelbė sąjungininkų štabas. Amerikos armija artėja prie Gabes įlankos.

— Visi vokiečių kareiviai privalo ginti pozicijas iki mirties, įsakė Hitleris Tunisijoj esantiems vokiečių kareiviams.

— Mussolini iškvietė Lavalį į Romą pasitarimams apie tolimesnius italų-prancuzų santykius.

— Prezidentas Rooseveltas patarė angliakasiams nenutraukti darbo, kol bus galutinai susitarta dėl užmokesčio. Kai kurios angliakasių unijos sutinka.

— Japonai vartoja nuodingas dujas. Ištisas šimtas kiniečių karininkų ir kareivių užnuodytas, vakar pareiškė gen. Čankaišekas.

— Sekretorius Hull ir ministeris Eden ruošia planą pokariniams santykiams. Eden ir Hull pareiškė jie sutinką su bendromis premjero Churchill pareikštomis mintimis.

— Amerikos aviacija bombardavo Wilhelmsahven. Vokiečiai bandė apleisti visą uostą dujomis.

Naujienų Raštinės VALANDOS
★
kasdien nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro.
★
ŠEŠTADIENIAIS
tiktai iki 4 val. popiet.
★
SEKMADIENIAIS
bus uždaryta.
★
Apgarsinimus telefonu
CANAL 8500
galit priduoti sekmadieniais nuo 4 iki 6:30 popiet.
"NAUJIENŲ" ADM.

Chicago Lithuanian Society
CHICAGOS LIETUVIU DRAUGIJA

Pašalpos Ligoje, Pomirtinių ir Kulturos Draugija.
Draugijos Ofisas, 1739 So. Halsted Street. Telefonas Canal 0117

VALDYBA:

K. KAIRIS, prezidentas — K. AUGUSTAS, iždininkas
P. J. RIDIKAS, vice-prezidentas — K. P. DEVEIKIS, trustisas
V. MANKUS, sekretorius — P. MILAŠEVIČIUS, trustisas
P. MILLER, finansų sekretorius.
DR. MONTVIDAS, Dr-jos Daktaras, K. GUGIS, Dr-jos Advokatas

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS PASTOGĖS

Nauji nariai

Nėra, tur but, tokios organizacijos, kuri nesirupintų daugiau naujų narių gauti. Nuo narių priklauso organizacijos gyvavimas ir jos klestėjimas. Joki organizacija negali pasitenkinti tuo, ką ji turi. Ji turi augti, atseit turi gauti naujų narių. Jeigu to nėra, tai prasideda merdėjimas, smukimas.

Savo laiku lietuviai turėjo labai daug įvairių įvairiausių organizacijų. Susirašė kelios dešimtys narių — ir jau draugija. Patys organizatoriai mažai patyrimo teturėjo. Kad butų galima narių prisivilioti, tai buvo prižadama labai daug. Tačiau ilgainiui pasirodė, jog vienas dalykas yra pažadėti, o visai kitas — ištesėti.

Pradžioje, kol visi nariai buvo jauni arba apyjauni, draugijoms nebuvo didelio vargo. Bėdos prasidėjo nuo tada, kai nariai vis labiau ir labiau ėmė senėti, o tuo tarpu jaunesnių narių įrašyti nepasisekė.

Draugijos pradėjo skursti, smukti ir likviduotis. Kėlė mokesčius, bet tai tik atitolino "paskutinę valandą". Kai kurios draugijos jungėsi į daiktą ir tuo budu stengėsi ilgiau pasilaikyti.

Taip buvo iki karo. Dabar draugijų padėtis dar labiau pasunkėjo. Pasunkėjo tuo atžvilgiu, kad naujų narių gavimas pasidarė dar sunkesnis, dar keblesnis. Pasirinkimas susiaurėjo ir vis labiausia siaurėja. Jauni vyrai armijoje arba šiaip blaškomi iš vietos į vietą.

Naujų narių gavimo problema tad darosi itin kebli. Tą kebluma jaučia visos organizacijos. Suprantamas daiktas, jaučiame ir mes.

Vienok ir šventraštyje yra pasakyta, kad jeigu klabinsi su atsidėjimu, tai pagaliau bus atidaryta.

Reikia tiesą pasakyti, jog Chicagos Lietuvių Draugija laiminga tuo, kad turi kelis gerus veikėjus, "gerus klabintojus", kurie nepaliauja klabinę tol, kol durys atsidaro, atseit, kol įrašo naujų narių.

Tų klabintojų dėka Chicagos Lietuvių Draugija, nežiurint visų keblumų ir nepalankių sąlygų, vis gauna nemažai naujų narių. **Nuo šių metų pradžios į musų draugiją jau įsirašė lygiai vienas šimtas (100) naujų narių.** Vien tik iš naujų narių galėtų susidaryti pusėtinai didoka draugija.

Kaip matote, dėl naujų narių gavimo mes perdaug negalime nusiskųsti.

"DIDŽIAUSIAS KLABINTOJAS"

George M. Chernauckas

Jeigu jau kalbėti apie vadinamuosius "klabintojus", kurie yra nepavaduojami musų draugijos veikėjai ir naujų narių įrašytojai, tai pirmoje vietoje tenka pažymėti p. George M. Chernaucką.

Jis vienas jau šiemet įrašė kelias dešimtis naujų narių, o pernai jo įrašytų naujų narių skaičius siekė gal kokį šimtą.

Tai tikrai nepaprastas rekordas.

Į draugijos knygas jo vardą, kaip sakoma, teks auksinėmis raidėmis įrašyti.

KITI DARBUOTOJAI

Turime ir daugiau nuoširdžių darbuotojų, kurie nemažai prisideda prie musų draugijos ugdymo. Čia bus pravartu paminėti p-ią Oną Dovgin, p-lę Josephine Miller, Thomą Sarkauską Joseph Ascillą, Antaną Marshallą (Melrose Park), J. Barzduką (Rockford), p-lę Zelnis (De Kalb), "dėdę" Vaitekuną, St. Yurchį, M. Senko, K. Yokubką ir daugelį kitų.

DRAUGIJOS VAKARAS

Ir vėl čia norime priminti, kad Chicagos Lietuvių Draugija balandžio 18 d. rengia vakarą, kurio visas pelnas yra skiriamas Amerikos Raudonajam Kryžiui ir kareivių centrui (USO).

Musų draugija tuo budu prisidės dar kartą prie parėmimo nepaprastai svarbaus ir vertingo darbo.

Kokį vaidmenį dabartiniu laiku vaidina Raudonasis Kryžius, nėra reikalo aiškinti. Tos organizacijos darbuotę mes visi turime ir privalome remti, ir remti visomis išgalėmis.

Esame tikri, kad nariai supranta tai ir visais budais rems rengiamą vakarą: juo vakaras bus sėkmingesnis, juo musų draugija galės daugiau prisidėti prie Raudonojo Kryžiaus ir USO parėmimo.

Vakaras įvyks Chicagos Lietuvių Auditorijoje (3131 South Halsted St.). Bus suvaidinta labai įdomi komedija "Gyvieji Nabašninkai". Be to, bus išpildyta ir koncertinė dalis.

Pradžia 6 val. vakaro.

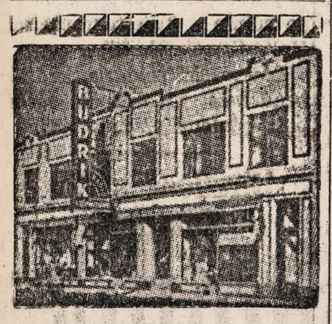

DIDELĖ KRAUTUVĖ

Rakandų, Radio ir Jewelry

Viskas po vienu stogu

Jos.F.Budrik

INCORPORATED

3241 So. Halsted Street

TEL. CALUMET 7237

BUDRIKO RADIO PROGRAMAI:
WCFL, 1000 kil. nedėlios vak. 9 val.
WHFC, 1450 k. ketvergais 7 v. vak.

Draugijos grabnešiai

Chicagos Lietuvių Draugijos grabnešiai yra, galima sakyti, ekspertai. Kada narys miršta ir jo namiškiai turi keblumą suorganizuoti grabnešius, jie kreipiasi į Draugijos raštinę. Ir finansų sekretorius Povilas Miller tuoj telefonu pasiekia šešis tinkamus narius. Jis yra sutvarkęs, kad visi jie butų maždaug vienokio ūgio ir svorio: kad vienas nebutų milžinas, o kitas nykštukas. Jis yra sutvarkęs, kad visi jie vienodai, laidotuvių tikslui atatinkamai apsirėdytų. Jis žiuri, kad grabnešiai nepasivėlintų ir butų tvarkoj. Jis pasamdo jiems tinkamą automobilių. Grabnešiams ir už automobilių užmoka Draugija. Neatsižvelgiant, kur ir su kokiomis apeigomis numiręs narys laidojamas, grabnešiai savo pareigas eina rimtai, iškilmingai. Jeigu mirusis narys laidojamas su tokiomis religinėmis apeigomis, kurios yra svetimos vienam ar keliems grabnešiams, iš jų nėra reikalaujama dalyvauti tose apeigose. Jie yra tik grabnešiai ir bile tik savo pareigas eina džentelmoniškai, kito nieko iš jų neišpuola reikalauti. Jie yra nešę mirusius narius į įvairias bažnyčias, į skirtingas kapines, yra stebėję įvairių apeigų.

Chicagos Lietuvių Draugijoj yra įvairių įsitikinimų, įvairių religijų narių. Ir Draugija, ir jos viršininkai ir grabnešiai yra tolerantiški ir be skirtingumo visus narius aptarnauja lygiai.

Kuriems yra tekę turėti Draugijos grabnešių patarnavimą ir kuriems yra tekę matyti jį, visi sutinka, kad vien tik dėl laidotuvėse stebėtinai gražaus patarnavimo apsimoka buti Draugijos nariu. —Našlė

Ar visada busi turtingas?

Chicago yra turėjusi daugiau turtingų lietuvių negu bet kokis kitas miestas. Kai kurių turtas siekė kelis šimtus tukstančių dolerių. Nė vienas jų nesitikėjo kada nors subiednėti. Niekas jiems nepavydėjo ir niekas nelaimės nevelino. Bet jų gyvenime, jų biznyj arba profesijoj įvyko šio ir to — ir nemažas pasiturinčių lietuvių skaitlius buvo priverstas trauktis į smulkius biznelius arba grįžti į dirbtuves, o kiti ir pragyvenimo nebegalėjo užsidirbti. Kai kuriuos ligoj prisiėjo šelpti ir mirtyj laidojimui kolektuoti.

Ir šiais laikais dar turime išteklingų, pasiturinčių ir vidutiniškai turtingų lietuvių. Velijame, kad jų jokios nelaimės neištiktų, kad jie niekad nesubiednėtų.

Tačiau gyvenimas yra keistas dalykas. Jame visko atsitinka. Nieko tikro nėra. Ateities, niekas negali atspėti.

Kol turi ištekliaus, ypač kol esi turtingas, tol ir giminės tave įvertina ir draugų, rodos, net perdaug turi. Tik subiednėk, visi tavęs vengia.

Todėl kiekvienas žmogus turi pasirupinti savo reikalus sutvarkyti taip, kad nors ligoj ir mirties atsitikime jis turėtų užtikrinimą. Apdrauda yra geriausias užtikrinimas.

Kas priklauso į Chicagos Lietuvių Draugiją, tas žino, kad jis gaus pašalpą ligoj per 14 savaičių kas metas; kad nereikės daryti rinkliavų jo laidotuvėms; kad Draugija papuoš jo karstą gėlėmis ir pasiųs imponuojančius grabnešius palydėti į amžiną poilsį.

NĖRA REIKALO BUTI SUSPENDUOTU

Visos pašalpinės organizacijos suspenduoja narį nuo pašalpos gavimo ligoj po 3 mėnesių duoklių.

Duoklės yra renkamos mitinguose. Jei po dviejų mėnesių narys dėl kokios nors priežasties nepridavė savo duoklių trečiojo mėnesio mitinge, jis yra suspenduotas.

Chicagos Lietuvių Draugijos nariai nuo šitokio suspendavimo gali išsigelbėti. Jiems nėra reikalo nešti duokles į mitingą. Bile kurią trečiojo mėnesio dieną, nors ir paskutinę, jie gali užsimokėti Draugijos raštinėj arba prisiųsti paštu.

Kuopos ir mažos draugijos neišgali turėti nuolatinės raštinės.

SAVA PASTOGĖ

Anksčiau ar vėliau Chicagos Lietuvių Draugija įsigys socialę įstaigą. Apie 6,000 narių — darbininkų, amatininkų, biznierių ir profesionalų jaučia, kad vien tik raštinės neužtenka. Jie nori Draugijos centro — namo, kur butų svetainių, klubų, knygynas ir vietos sueigoms, pasimokinimui, pažaidimui ir vienas su kitu dažnam pasimatymui. Šį reikalą ir valdyba ir draugijos darbuotojai vis rimčiau svarsto.

Visi Chicagos lietuviai šitokios įstaigos yra išsiilgę. Ne kam kitam kai Chicagos Lietuvių Draugijai priseis ją įkurti.

Reikėtų darbas paskubėti. Valdyba turėtų sukviesti darbuotojų pasitarimą ir Draugijos skyriuj Naujienose šis klausimas reikėtų imti rišti.

—Narys

Ponia Chiang Kai-shek Kalbėjo Chicagos Kinams

Sekmadienį, kovo 21 dieną, Chicagos kinų miestą (chinatown) atlankė ponia Chiang Kai-shek, Kinijos vyriausiojo kariuomenės vado žmona.

Chicagos kinai įteikė jai aukų Kinijos reikalams $65,587. Ponia Chiang kalbėjo susirinkimui, kuriame buvo apie 1,000 žmonių. Garsiakalbiai buvo išvesti į gatvę, ir čia jos kalbos klausėsi tukstančiai kitų kinų, kurie nesutilpo viduje.

Viešnia pareiškė: Kinai kariauja dviem budais — ginklais ir pasiryžimu. Jųs Amerikoje padedate šioje kovoje. Visi mes kariaujame kartu iki laimėsime laisvę ir lygybę visiems.

Poniai Chiang Kai-shek buvo įteiktas sekmadienį medalis. Jį įteikė čekai. Dėkodama čekams viešnia pareiškė, kad ji yra dėkinga Čekoslovakijai jau seniai. Kai Japonija įsiveržė Kinijon, Čeko-Slovakija buvo pirmoji šalis pasiuntusi Kinijai medikalių reikmenių.

"ĮŠALDĖ" DARBININKUS CALUMET SRITY

Dean William H. Spencer, War Manpower Komisijos pirmininkas Chicagos srity, pirmadienį paskelbė, jogei įvedamas darbų stabilizacijos planas įmonėms Calumet pramonės zonoje.

Stabilizacijos planas "įšaldo" prie darbų apie 250,000 vyrų, kurie dirba reikalingus (essential) darbus. Tas žodis "reikalingas" turi plačią reikšmę. Čia jis galima suprasti taip, kad norima palaikyti įmonėse tuos žmones, kurių darbas skaitomas svarbus karo atžvilgiu. O tokių darbininkų šioje srity priskaitoma apie 250,000.

Įšaldymas nereiškia, kad darbininkai negalės pasitraukti iš darbo. Jie galės. Bet bus sudaryta sunkumų jiems naują darbą gauti, jeigu jie mes pirmesnį darbą, neparėję tam tikrų formalumų.

Pastaruoju laiku kai kurie darbininkai vis ėjo iš vienos įmonės į kitą, lyg medžiodami geresnių darbų arba daugiau pinigų. Antrą vertus, ir kai kurie samdytojai laikė perdaug darbininkų. Jie samdė darbininkus, mokėjo jiems algą, o nedavė pilną laiką dirbti. Tai buvo darbo jėgų eikvojimas. Dar kiti samdytojai viliojo darbininkus iš vienos įmonės į kitą, prižadėdami jiems didesnes algas ir bendrai geresnes darbo sąlygas.

Štai šią netvarką darbininkų samdoje ir norima pašalinti vadinamu "įšaldymu" darbininkų jų darbuose.

Darbininkams bus leidžiama eiti dirbti į kitas dirbtuves, kai tik jie parodys, jogei į dabartines darbavietes jiems pertoli atvažiuoti; kai jie parodys, kad gauna atsakomingesnius darbus, kurie skatina jų ambicijas, arba kad jie gavo darbą, kuris nekenkia jų sveikatai. Trumpai kalbant, turėdamas kiek rimtesnę priežastį, darbininkas galės persikelti į kitą įmonę dirbti.

RAUMENŲ GĖLIMAI, SKAUSMAI?

Greitai palengvina tuos skausmus Pain-Expelleris, kuris yra stebėtinu linimentu ir kurį naudoja tukstančiai žmonių. Virš 18 milijonų bonkučių parduota, kas liudija jo naudingumą. Reikalaukit tikrojo Pain-Expellerio su Inkaru ant dežutės.

PAIN-EXPELLER

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 20 metų praktikavimas jusų garantavimas.
Optometrically Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, arba aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiama į mokyklos vaikus.
Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. vak. Seredomis nuo pietų, o Nedėlioj pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma.
4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius.
Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioj pagal sutartį.

DR. KARL NURKAT
(NURKAITIS)

Pritaiko atsakomingai akinius už prieinamą kainą ir ant lengvų išmokėjimų.
3241 S. Halsted Street
PHONE CALUMET 4591
RAKANDŲ KRAUTUVĖ

ADVOKATAI

K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas
127 N. DEARBORN STREET
Kambarys 1431—1434.
Telefonas CENTRAL 4411-2
Namų ofisas:
3323 SO. HALSTED STREET
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais—pagal sutartį.

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso Tel. CENTRAL 1824
Valandos: 9 ryto iki 4 popiet.
Pirm. ir Ketv. iki 8 val. vakaro.
Namų Tel. ABEerdeen 4774.

Rezidencija REPublic 5047
Nedėliomis Susitarus.
CHARLES P. KAL
ADVOKATAS
Kasdien val.—10 iki 8
Treč. ir Penkt. 10 iki 6.
6322 SO. WESTERN AVE.
Telefonas PROspect 1012-0721

Garsinkitės "N-nose"

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaipo patyręs gydytojas chirurgas ir aukušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų ir moterų ir vaikų pagal naujausius metodus. X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1031 W. 18th St. netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šeštadienio vakaro ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110.
Rezidencijos telefonas:
Superior 9454 ar CENTRAL 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS:
4729 So. Ashland Ave.
— 2-ros lubos —
CHICAGO, ILLINOIS
Ofiso Valandos:
Nuo 10—12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Phone MIDWAY 2880

LIETUVIAI
GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122
Dr. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPublic 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Aezidencijos telefonas
BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro
Trečiadieniais pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van
DR. GRACE ILIFF
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2—4 ir 7—9 vak.
Ketvirtadieniais tik pagal sutartį
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen HEMLOCK 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val.: 1 iki 3 popiet, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir Rezidencija
3417 So. Halsted St.
Tel. LAFAYETTE 7020
Val. 2—4 popiet, 7—8:30 vak.
Sekmadienį pagal sutartį.

Telefonas YARDS 3146
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 W. 35th Street
Valandos: 11—12; 2—4 ir 6:30—8:30
Pirmadieniais tik nuo 2—4
Šventadieniais: 11—12.

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. Nedėlioj pagal susitarimą.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NAUJOJE VIETOJE
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
Namų tel. RADCLIFFE 7885

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. HEMLOCK 5849
Dr. Peter T. Brazis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 S. Western Ave.
VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9
Treč. ir Sekm. susitarus.

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsiliepia—
Šauk KEDzie 2868.
VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirt. 6—9 vak.
Penktad., Šeštad. 8:30—9:30 vakaro.
Sekmadienį pagal susitarimą.

DR. MARGERIS
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 2
ir nuo 6 iki 8.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12.
Phone YARDS 7299

Garsinkitės 'N-nose'

Klaipėdos krašto atplėšimą minint

GENERALINIO KONSULO J. BUDRIO KALBA, PASAKYTA KOVO 21 D., BROOKLYNE

Išgyvenau Klaipėdos krašte be pertraukos keturis metus. Pamilau jį ir vėliau, gyvendamas arti jo, iki pat atvykimo į Ameriką, atydžiai sekiau jo gyvenimo pulsą ir niekuomet nuo jo nenutolau. Praleisdavau ten visą savo liuoslaikį bei atostogas.

Kopos su žvejų kaimais, ir ypač Juodkrantė, buvo mano mylimiausios poilsio vietos. Mėgdavau iš Smiltynės observuoti Klaipėdos uostą. Kitoje marių pusėje prie krantinės kraunami laivai. Kiek jų? Vienas, du, toliau dar keli. Tik prie krantinės — 14, gi dar pusė tiek ant reido laukia savo eilės. Laivai iškėlę įvairių įvairiausių vėliavų, iš gana tolimų uostų. Ant kelių laivų ir Lietuvos trispalvė plevėsuoja. Ne šimtai, bet jau tukstančiai darbininkų linksmai rita Lietuvos sviesto bačkutes, neša kiaušinių dėžes, linų, miško išdirbinių, degtukų ir daug ko kito. Dar prieš penkis metus retas laivas užsukdavo į Klaipėdą ir tai tik papildyti laivo krovinį, nes čia krovinio visam laivui nebuvo. Apie tokį skaičių laivų nieks nė nesvajojo. Tokių didelių keliančių prekes kranų (elevatorių) nebuvo; o ir pačios krantinės, nei tos daugybės sandėlių taip pat nebuvo. Daug ko anksčiau nebuvo.

Man teko matyti Batumo, Poti, Novorosisko, Daireno, Tsingtauo, Šanghajaus, Hongkongo, Singapuro ir daugybę kitų, žymiai didesnių už Klaipėdą, uostų. Tačiau tai buvo vis svetimi, ne savo, uostai. Čia gi mūsų senoji, viena iš seniausių, bet kartu ir jaunutė, tauta per keli metus padarė stebuklus. Klaipėdai ir jos gyventojams Karaliaučiaus uostas buvo nepasiekiamu idealu. Gi štai mes dabar jau pasiekėm Karaliaučiaus uosto trafiką, gi už vienų kitų metų butumėm jį lengvai praviję. Atrodė jau, kad naujoji Lietuva suprato Mindaugo ir Vytauto klaidas, kurie nebuvo įvertinę juros reikšmės, ir dirbo išsijuosusi, kad Lietuvos trispalvė laivais butų išnešiota po tolimiausius pasaulio kraštus.

Sekant visą tai, mano širdis smarkiau plakdavo ir aš sau galvojau: Gal jau nebe mes; bet lai musų vaikai, semdami stiprybę iš savo tautos gražios ir didingos praeities, užima pasaulyje tinkamą, lygią su kitomis tautomis, vietą.

Grupėmis ir pavieniai, kaip į šventą žemę, lankėsi lietuviai į Klaipėdos kraštą. Grįždavo iš ten pilni entuziazmo bei pamilę jį. Su Klaipėdos kraštu Lietuvai atėjo šviesesnis gyvenimas, daugiau viliojanti ateitis.

—o—

Klaipėdos kraštas, kuomet Lietuva jį gavo, Vokietijai nepriklausė. 1928 metų sausio 29 dieną Berlyne tarp Lietuvos ir Vokietijos buvo pasirašyta, gi 1929 metų balandžio 24 dieną ratifikuota, "Sutartis su Vokietija sienos dalykams sutvarkyti", kuria einant Vokietija iš savo pusės patvirtino šį kraštą esant Lietuvos ribose.

Yra rimto pagrindo manyti, kad prie 1922-23 metų tarptautinės padėties, Stresemano vyriausybė Klaipėdos krašto klausimo išrišimą taip kaip jis įvyko, bent anuo metu, skaitė ir sau pageidautinu. Vokietija jau turėjo panašų skaudulį Dancige, kur sėdėjo Tautų Sąjungos, Lenkijos bei Uosto komisionieriai, su kuriais teko skaitytis, nes Vokietija buvo per silpna ir vengė aštrių tarptautinių konfliktų. Vokietija gal ir butų norėjusi Klaipėdos kraštą matyti "laisvo miesto" padėtyje, tačiau žinojo, kad tokiu atveju tų visų komisionierių nė Klaipėdoje neišvengtų, o tai reikštų naujų konfliktų. Imdama dėmesin, kad Klaipėdoje ne tik liko visi seni jos valdininkai, bet prie jų dar per 3 metus prisidėjo apie 3,000 naujų paskolintų valdininkų, Vokietijai saugiau ir patogiau buvo turėti reikalą su maža valstybe Lietuva.

Lietuva vos pati pradėjusi gyventi buvo ir finansiniai silpna. Vokietija tad ir manė, kad Lietuva nepajėgs nei ukiškai užimponuoti Klaipėdos gyventojams, nei nepajėgs ten savo valdininkų atsiųsti. Su ja galima bus lengvai visokius nesusipratimus išrišti ir gal net praplėsti savo įtaką ne tik ant to krašto, bet per jį ir ant visos Lietuvos. Pavyzdžiui, žinodama, kad Lietuva silpna finansiniai, Vokietija galėjo ištiesti jai "draugišką" ranką didesnei paskolai užtraukti. Vokietija visuomet vedė gerą diplomatinę politiką, gudrią finansinę politiką ir puikią propagandą po visą pasaulį. Nuo pat Versalio sutarties Vokietijos tikslas buvo naują Vokietijos respubliką atvaizduoti atsipalaidavusią nuo buvusio imperijos laikais karingumo ir išdidumo. Tuo tikslu neatidėliodama ji sudarė draugingiausias sutartis su savo kaimynais. Ji viena iš pirmųjų paskyrė į naujas Baltijos valstybes ministrus. Jos spaudoje laiks nuo laiko pasirodydavo draugiški vedamieji straipsniai pilni supratimo atgimusių tautų tautinėms aspiracijoms: kadangi vokiečių tauta pati kenčia nuo pralaimėto karo, tad ji supranta ir užjaučia mažesnes tautas. Viso to tikslas buvo laimėti simpatijas, migdyti pasaulį ir patylomis stengtis atliuosuoti kietai užrištus Versalio sutarties mazgus. Kitas jos tikslas buvo atvaizduoti Vokietiją po karo ukiškai nusmukusią ir nepajėgią uždėtos jai Versalio sutartimi naštos išpildyti. Ypač kad ji turėjo atiduoti savo laivyną; teritorialiniai tapo apkarpyta bei nustojo visų savo kolonijų. Vokietijos finansinis genijus, profesorius Schacht, taip tvarkė šalies finansus, kad Vokietija tikrai atrodė nieko neturinti ir nepajėgianti nei pati atsistatyti nei savo duoklių alijantams atmokėti. Taip išviršiniai atrodė Vokietijos banko balansai. Vienok tuo pačiu laiku užsieniuose buvo įsteigta daugybė prekybinių bei finansinių korporacijų, labai artimų Vokietijos Reichsbankui. Tos "svetimos" korporacijos ir duodavo milžinikas paskolas ten, kur Vokietijai jų reikėjo. Pasėkoje to, laimėjusiose karą ir gaunančiose iš Vokietijos reparacijas šalyse dar ilgai riogsojo sugriautų laike karo fabrikų ir kitokių pastatų likučiai kai tuo tarpu Vokietija ne tik visus fabrikus bei laivyną atstatė, bet, vietoje per karą sudegintų ukininkų lušnų, pastatė jiems puošnias murines sodybas. Vokietijai netiktai užteko lėšų vidaus reikalams, bet milžiniškos sumos buvo leidžiamos politiniems reikalams bei propagandai užsieniuose.

Žvilgterėkime kas buvo daroma Klaipėdos krašte. Pirmiausia, kai tik Berlynas įsitikino, kad tas kraštas visvien iš Reicho taps išskirtas, per kelias dienas valstybinis turtas buvo už bevertes markes (ir tos pačios skolon) parduotas Klaipėdos miesto bei apskričių savivaldybėms. Tokiu budu visi siaurieji geležinkeliai ir net fortas prie įėjimo į Klaipėdos uostą atsidurė Klaipėdos miesto bei apskričių savivaldybių rankose. Geležinkelių linija, supanti miestą, priklausė privatiems fabrikams, kurie sudarė akcinę bendrovę linijai eksploatuoti. Mat, Vokietija tikėjosi, kad nežiurint kas gautų kraštą valdyti, savivaldybės vis liks vokiškomis. Alijantų atstovai, atvykę kraštą perimti ir jį valdyti, tų "pardavimų" netyrinėjo ir į tai nereagavo. Prancuzų, kaip pirmiau ir vokiečių, įgulos už kareivines nuomos nemokėjo; tačiau kuomet tose pačiose kareivinėse buvo patalpinta Lietuvos įgula, Klaipėdos miestas iš Lietuvos valdžios pareikalavo nuomos po 10,000 litų metams, kurią teko mokėti visą laiką. Alijantai savo politika Klaipėdos krašto link, nuostabiai padėjo ir per visą laiką ir toliau padėdavo Vokietijai.

Visiems žinomi motyvai dėl kurių tas kraštas buvo atskirtas nuo Vokietijos — kraštas nevokiškas, o nuo amžių lietuviškas. Atrodo paprastas ir logiškas dalykas perduoti jį Lietuvai. Pagaliau, jeigu jau gyventojų dauguma, per šimtmečius gyvenusi po vokiečiais, buvo skirtingos kulturos, tai galima buvo paruošti autonomijos statutą.

Vienok per trejus metus nuo atskyrimo kraštas buvo valdomas prancuzo, kuris darė viską, kad ne tik butų išlaikytas krašto vokiškas elementas, betgi dar sustiprinti vokiškumą importuodavo valdininkus bei mokytojus. Jo politika buvo aiškiai provokiška ir tiesiog demonstratyviai priešlietuviška, nukreipta tiek prieš pačią Lietuvos valstybę, tiek prieš vietos gyventojus lietuvius. Tas asmuo, pats prancuzas, nepriimdavo patarimų iš Prancūzijos atstovo Kaune ir net su juo dėlto susipyko. Pastebėjęs karininkus ar pagelbininkus draugaujant ar simpatizuojant lietuviams, siųsdavo juos atgal į Prancuziją.

Nors Klaipėdos kraštas po 1923 metų sausio mėnesio įvykių buvo lietuvių rankose; nors Alijantų atstovai, kariai bei laivai apleido Klaipėdą vasario 19 d., tačiau de jure jis buvo perleistas Lietuvai daug vėliau ir tai sąlygomis, kurios Lietuvą suvaržė ir nelojaliam gaivalui suteikė galimybę kišti lazdas į valstybinio vežimo ratus.

Įvairių provokiškų grupių peticijos visuomet rasdavo signataruose advokatus ir užtarėjus. Krašte tiesiog neįmanoma buvo pereiti prie normalaus gyvenimo. Nematomos rankos dirigavo ir darė viską, kad kiršinti vietinius gyventojus prieš Lietuvą ir kad politinė mažo krašto atmosfera butų visą laiką užnuodyta.

Nepraėjo nei dviejų mėnesių nuo krašto perėmimo Lietuvos žinion, kaip staiga per naktį iškilo visuotinis politinis streikas.

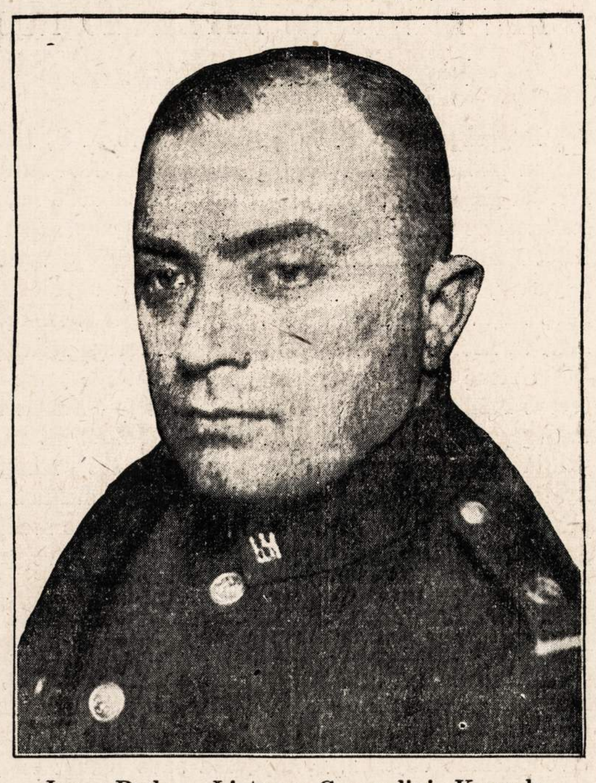

Jonas Budrys, Lietuvos Generalinis Konsulas

Tas streikas paslaptingiems rengėjams nepasisekė ir po kelių dienų buvo nutrauktas. Tuojau po to štalhelmo organizacijos, vadovaujamos iš Tilžės atsargos kapitono Amon, buvo bandoma organizuoti sukilimas. Abu nepasisekę žygiai susilpnino bei kuriam laikui nuslopino diriguojamus iš užsjenių irridentiškus veiksmus. Streiku prisidengiant mums galima buvo paliuosuoti ir grąžinti Vokietijai virš aštuonis šimtus taip vadinamų "paskolintų" valdininkų, kurie, nors nepiliečiai, aktingai streike dalyvavo. To aprimimo neilgam užteko. Rytprusiuose plačiai veikė kita ultra patriotinė organizacija "Heitmatbund". Ji buvo labai artima "štalhelmui" (išvertus — plieninis šalmas). Tos abi giminingos organizacijos plačiai veikė tiek Rytprusiuose, tiek Klaipėdos krašte, Dancige, lenkų Pamary ir Baltijos kraštuose. Jie visur turėjo jei ne viešų, tai slaptų savo organizacijos narių. Po žurnalistų bei prekybos agentų priedanga siuntinėdavo savo inspektorius. Tų keliautojų užduotis buvo aplankyti vietinius rezidentus, kurie suteikdavo išsamiausius raportus, kiekvieno valdininko charakteristiką, uolumą bei aktyvišką pasidarbavimą vokiškumui; taip pat lietuviškų veikėjų charakteristiką, net jų silpnąsias vietas priverčiame gyvenime. Tokie rezidentai taip pat pateikdavo savo sumanymus kas darytina. Tokių inspekcinių kelionių rezultate Vokietijoje pasirodydavo serijos straipsnių apie vokiečių priespaudą, autonomijos laužymą, lietuvių nekulturingumą ir panašiai. Prie to budavo padūodami faktai, žinoma, iškraipyti. Lietuvių valdininkai ir veikėjai buvo pašiepiami. Lygiagrečiai vokiečių užsienių reikalų ministerija gaudavo skundus dėl jų generalinio konsulato narių neveiklumo ir nesugebėjimo. Tie konsulato valdininkai tų patriotų buvo stačiai terorizuojami, nuolatos savo viršininkų, kaitaliojami; taip ne vienas jų rado savo karjerai galą Klaipėdoje.

Vokiečiai Klaipėdos krašte turėjo du dienraščius — vieną Klaipėdoje, kitą šilutėje, ir biauriu lietuvišku žargonu leidžiamą "Lietuvišką Zeitungą" Klaipėdoje. Tų laikraščių savininkas gavo Vokietijoje paskolą pusei milijono litų, iš ko jis padidino ir modernizavo spaustuvę bei siuntinėjo per visą Lietuvą agentus tam laikraščiui platinti. Gi Klaipėdos krašto visiems lietuviams "Lietuviška Zeitunga" buvo siuntinėjama veltui.

Iš Klaipėdos krašto policijos buvo paliuosuotas viešai savo nelojalumą demonsravęs komisaras Shell. Jį pradžioje pakvietė vokišką dienraštį redaguoti, o vėliau jis buvo paskirtas Rytprusių politinės policijos viršininku. Užteko jam pervažiuoti sieną, ir jam buvo įteiktas Vokietijos pasas bei patikėta tokia atsakominga vieta.

Klaipėdos krašto mokytojai ir valdininkai, neišskiriant nei teisėjų, buvo paperkami slaptai jiems išmokant kas mėnesį po antrą algą iš Vokietijos.

Visi tie faktai buvo nurodomi signataranis. Tačiau nebuvo susilaukta tinkamo įvertinimo, kadangi jų užduotis buvo saugoti statutą ir ginti klaipėdiečius nuo Lietuvos, o ne Lietuvą nuo Vokietijos. Ir signatarų atstovai nuolat darė Lietuvai priekaištus, gindami vokiečius. Apie tai Vokietija puikiai žinojo, tad kam gi Vokietijai buvo varžytis?

Štai vienas pavyzdys. Pirmasis Klaipėdoje paskirtas Vokietijos generalinis konsulas, Heitmatbundo veikėjų įskųstas, buvo iš diplomatinės tarnybos visai atleistas; kitas perkeltas į mažesnę vietą. Gi vienas menkų gabumų žmogus padarė karjerą vientiktai už netaktingą išsišokimą. — Naujai paskirtas jis drauge su savo vicekonsulu buvo pakviestas į svečius pas vieną įtakingą vokietį pramoninininką. Mat tas pramoninininkas ir abudu konsulai pačjo iš tos pačios Vokietijos dalies. Buvo rinktiniai svečiai, viso apie dvidešimt keli žmonės. Po vakarienės šeimininkas pakėlė šampano taurę už naują jo senos tėvynės generalinį konsulą. Po to svečias pakėlė taurę: "Manau, esu tarp savųjų, už krašto grįžimą prie Vokietijos!" Kad ir skystas šampanas užspringo kai kurių svečių gerklėse. Nors visi buvo vokiečiai, tačiau vienas jų užprotestavo — "mes esame dabar Lietuvos piliečiai ir turime but lojalūs. Stebiuosi ir protestuoju prieš tokį tostą!" Užviešpatavo slegianti tyla. Vice konsulas gynė savo šefą, bet ir užprotestavęs neliko vienas. Šeimininkas pareiškė, jog jo namuose tokių tostų prašo nekelti ir šį incidentą prašė visų užmiršti. Betgi sunku tokį faktą paslėpti. Lietuvos užsienių reikalų ministerija kreipėsi į Berlyną ir kuriam laikui praslinkus gen. konsulas buvo iškeltas į Pietų Ameriką, tik ne gen. konsulu, net nei ministru, bet jau ambasadoriu!

Tiesiog nuostabiai akiplėšiški dalykai darėsi prieš rinkimus į krašto seimelį. Kiekvienas ukininkas gavo laišką iš tam tikros valdiškos įstaigos iš Rytprusių, užklausiant kiek jis turėjo nuostolių karo metu, nes esą tai įstaigai pavesta apskaičiuoti tuos nuostolius tikslu teisingai atlyginti. Tokie laiškai buvo išsiuntinėti lygiai 10—12 dienų prieš rinkimus. Tuo pačiu metu kunigai, mokytojai, valdininkai, heitmatbundininkai ir šiaip agitatoriai šnibždėdavo: tai mat ką reiškia priklausyti prie didelės Vokietijos, netgi po tiek metų neprapuolė, gal net su nuošimčiais atlygins. O jeigu balsuosi už lietuvius, tai panaikins autonomiją, persekios evangelikų tikybą, apdės nepakeliamais mokesčiais. O vadai ir jų adjutantai automobiliais lankė kiekvieną sodybą ir nesigailėdami barstydavo pažadus. Klaipėdos krašte nemažą įtaką turėjo ir dvarininkai. Anksčiau išdidūs, dabar dėjosi geriausiais ukininkų draugais: kuro neturi — imkis durpių kiek tik nori, kito ko reikia — tik pasakyk! Jų vokiškas žemės bankas staiga surado dideles sumas ir siulė ukininkams paskolas. Jų patys vadai tapo Vokietijos duosniai materialiai apdovanoti. Tik tokiomis priemonėmis Vokietijai pavyko nuolatos laikyti Klaipėdos krašte įtemptą padėtį. Kuo daugiau klaipėdiečiai artėjo ir lindo prie Lietuvos, tuo daugiau ir su didesniu pykčiu bei įniršimu didėjo akcija iš Vokietijos pusės.

Jeigu tokia padėtis buvo demokratiškos Vokietijos laikuose, ar bereikia įrodinėti, kad Hitleriui įsigalėjus ta padėtis pasidarė dar baisesnė. Čia jau prasidėjo atviri grasinimai.

Hitlerio valdžios perėmimo dieną, man pačiam teko patirti daug "malonumų" Karaliaučiuje. Kažkas skambino telefonu į konsulatą, klausdamas ar jau susidėjau daiktus. Kitas vėl skambina telefonu nakties metu, neva draugiškai perspėdamas — "laukite svečių per Tilžės tiltą". Sakau "Ačiu. Vaišingumas — musų tautos ypatybė. Busite tinkamai sutikti." "O ar žinai kas kalba? Adomas". "Dabar suprantu, atkirtau. Visa žmonija seniai progresavo, sukulturėjo ir nakties metu netrukdo kitiems ilsėtis. Bet tu, Adomas, taip ir pasilikai nekulturingas."

Hitleris atgavo Saaro kraštą, Hitleris užėmė Austriją, Versalio sutartis subraškėjo, nebuvo kam ją apsaugoti. Hitleriui buvo duotas laikas tinkamai pasiruošti apsiginkluoti. Didelės, atrodė galingos, valstybės stebėjo tą viską, bet rimtai nereagavo. Pagaliau, staiga brutališkai tapo užpulta Čekija, ir jos nieks negynė! Ar visa tai nepadrąsino kartą įsisiūbavusio Hitlerio? Tokie pasisekimai bet kam apsvaigintų galvą. Jis dairėsi naujų efektų. Tad tik kelioms dienoms praslinkus po Čekijos užėmimo ir Lietuvai buvo pastatytas aštrus ultimatumas — atiduokite Klaipėdą. Pasipriešinsit — nežinia kur sustosime. Ir nelaukdami net sutarties rašalo išdžiuvimo, pasiuntė tankus ir karo laivus į Klaipėdą.

Tačiau ateis galas ir jam. Apsvaigęs laimėjimais, jis visą Europą pavertė į ašarų pakalnę. Šimtus milijonų žmonių padarė nelaimingais; pakurstė ir užkrėtė ir kitus panašiu keliu eiti. Betgi savo tautai neatnešė to, ką jai pažadėjo.

Šiandieną minime tik Lietuvos dalies — Klaipėdos krašto atplėšimą. Bet visa Lietuva dabar kenčia po Hitlerio jungu. Jau artinasi ir ateis galas jo galybei — prisikels Lietuva su amžiais lietuviška Klaipėda! Budėkime!

JAUČIATĖS BLOGAI?

VISIŠKAI PALENGVINSITE SAU —ŠIUO MODERNIŠKU ŠVELNIU BUDU

● Kuomet kankinatės vidurių užkietėjimu—žarnos neveiklios, skauda galvą, nėra energijos—palengvinsite sau šiuo moderniško budu — kramtykite FEEN-A-MINT. Ši skoninga kramtoma guma vidurius liuosuoja švelniai ir tikrai. Milionai žmonių naudoja FEEN-A-MINT. Tik pakramtykite FEEN-A-MINT einant gulti, naudokite tiktai pagal nurodymus ant pakelio. Sekantį rytą malonus palengvinimas pagelbės jums vėl jaustis puikiai.

10c

Remkite Lietuvišką Žyduką.
NATHAN KANTER
MUTUAL LIQUOR CO.—WHOLESALE
4707 So. Halsted St.
Tel. BOUlevard 0014

A. R. PATRICK
(Petrikas)
OLSELIS
Cigarų, Cigaretų, Tabako, Saldainių, Pirštinių ir kitokių smulkmenų.
2806 W. 63rd St.
HEMLOCK 0220-3366-3367

★ FOTOGRAFAS ★
CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom fornišius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatome anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Šaukite Tel. VICTORY 0066

Garsinkitės "N-nose"

DABAR YRA LAIKAS PIRKTI

Apsirupinkite Savo Namus, Kad Butų Malonumas Gyventi. Išsirinkite Sau Namams Rakandus Dabar Laike Budriko Pavasarinio Rakandų Išpardavimo

2 šmotų gražus parlor setai, po $69.50 ir $99.50

2 šmotų parlor setai krėslai, Pullman, trenske, verti $250.00 už $148.50 ir senas jusų setas

3 šmotų miegamo kambario setai, riešuto medžio po $98.00

3 šmotų miegamo kambario setai, geriausi ir dručiausi, po $148.50

5 šmotų Dinette Setai, verti $65.00, po $38.50

7 šmotų Dinette Setai, vertės $98.50, po $62.50

9x12 Karpetai vilnoniai, po $39.50.

Naujos Radios 1942, gražiuose kabinetuose: MOTOROLA, PHILCO, ZENITH, RCA VICTOR, po $69.50 ir $89.50

Elektrikiniai dulkių valytuvai, Vacuum Cleaners, palengvina darbą namuose, išima dulkes iš karpetų parlor setų, didelis pasirinkimas po $19.00 — $29.00 iki $69.50

Moores, Original, Crosby, gesiniai ir angliniai pečiai Hot Blast pečiai už žemas kainas.

Daugybė gerų springsinių matrasų, lovoms springsų, vaikams lovelių, vežimėlių, klejankių yardinių 9x12 dydžio ir 4 yardų pločio.

5000 GALIONŲ geros malevos. Devoe Dehydray, Dutch Boy, Republic ir kitų. Varnish, Linseed Oil, Turpentinas. Gera maleva, po $1.25 galionas ir po $2.25 gal.

Laikrodėlių ir Deimantų skyriuje turime:

ELGIN ir BULOVA laikrodėlius, auksiniai žiedai, auksinės plunksnos, akiniai, 26 šmotų setas Rogers sidabro. už $19.95.

Dėl patogumo krautuvė atidara ir nedėliomis nuo 10 ryto iki 5 val. vakaro.

JOS. F. BUDRIK
INCORPORATED
3241 So. Halsted St.
Tel. CALUMET 7237

DIDELĖ KRAUTUVĖ RAKANDŲ, RADIO, REKORDŲ, JEWELRY dideliame name.

Budriko Radio Programai
WCFL—1000 k. nedėlios vakare, 9 valandą.
WHFC—1450 k. ketvergais 7 val. vakare.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
$6.00 per year in Canada
$6.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago
3c. per copy.

Entered as Second Class Matter March 7th 1914 at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje—paštu:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoj per išsiuntinėtojus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj.	
Metams	$6.00
Pusei metų	3.25
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Užsieniuose:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Churchillas stoja už kolektyvio saugumo sistemą

Iš premjero Churchillo kalbos, pasakytos pereitą sekmadienį per radio, aišku, kad Britanijos valdžia stoja ne už dviejų valstybių — Britanijos ir Rusijos — bloką, o už daug platesnę taikos palaikymo sistemą.

Jisai kalbėjo apie trijų vadovaujančiųjų galybių (Anglijos, Amerikos ir Rusijos) glaudų bendradarbiavimą; gyrė didelį darbą, kurį atliko Tautų Sąjunga, ir siulė sudaryti "Europos tarybą" ar kitokiu vardu pavadintą tarptautinę organizaciją. Šalia šitos organizacijos Churchillas numato "Azijos tarybą".

Tai yra gana miglotos mintys, bet, gal but, dar ne laikas dabar daryti aiškiai apibrėžtą, konkretų pokarinio pasaulio planą.

Buvo įdomu, ką Britanijos premjeras pasakys apie mažasias tautas, kurias Hitleris šiandien yra pavergęs, o Stalinas nori "išvaduoti" ir pasiimti sau. Kalbėtojas paminėjo mažasias tautas du kartu. Vieną kartą jisai pareiškė, kad jų **"teisės ir interesai turi buti apsaugoti".** Paskui jisai pasakė, kad šalia didžiųjų valstybių **"turės buti keli valstybių susigrupavimai arba konfederacijos",** kurios siųstų savo atstovus į Europos tarybą.

Tokiu budu Churchillo mintis yra tokia, kad Europos taryba turi but sudaryta iš didžiųjų valstybių atstovų ir mažųjų valstybių konfederacijų atstovų.

Smulkiau gilintis į šitą jo planą čia butų ne vieta, bet galima pastebėti vieną dalyką, kad Churchillas pritaria mažųjų tautų suorganizavimui į vieną arba kelias krupes tame Europos plote, kuris guli **tarp Rusijos ir Vokietijos.** Šita jo mintis paremia lenkus ir prieštarauja sovietų linijai (o taip pat ir Londono "Times'o" idėjai apie britų-sovietų bloką).

Sovietų valdžia žiuri į pastangas sujungti mažasias tautas Centralinėje Europoje "konfederacijos" ryšiais, kaip į nedraugingą Rusijai politiką. Ir Čekoslovakijos valdžia užsienyje, kuri pastaruoju laiku iš kailio neriasi, stengdamasi įtikti Maskvai, atsisakė net toliau diskusuoti su lenkais konferencijos projektą, kurį Benešas ir Sikorskis jau buvo priėmę.

Po šitos Churchillo kalbos čekai, gal but, pasidarys drąsesni ir vėl ims tartis su Sikorskio vyriausybe. Bet bus įdomu pažiurėti, kaip į jo kalbą atsilieps rusai.

O kai dėl Amerikos, tai galima neabejoti, kad, jeigu tarp Londono ir Maskvos kiltų tuo klausimu ginčas, tai Washingtonas paremtų Londoną. Amerikos valdžia iš tiesų stoja už mažųjų tautų teises dar aiškiau, negu Britanija.

Prezidentas Rooseveltas pripažįsta kiekvienai, kad ir mažiausiai, tautai **pilną teisę** turėti savo valdžią ir gyventi laisvai. Mažųjų tautų susigrupavimai į "sričių konfederacijas" gali buti naudingas dalykas joms pačioms, bet jeigu jos tam priešintųsi, tai Jungtinės Valstybės vargiai jas verstų.

APŽVALGA

ST. KOT — LENKŲ INFORMACIJOS MINISTERIS

Žinių agentura "ONA" praneša iš Londono, kovo 19 d., kad lenkų informacijos ministeriu yra paskirtas **Stanislaw Kot,** vietoje St. Stronskio, kuris neseniai rezignavo. "Naujienose" jau buvo rašyta, kad Stronskio įpėdiniu veikiausia bus prof. St. Kot.

"Kot, valstiečių partijos vadas", sako tas pranešimas, "buvo pirmas lenkų ambasadorius Kuibyševe po to, kai tapo atnaujinti diplomatiniai santykiai tarp sovietų ir lenkų, 1941 m. liepos mėnesį. Jo vietą Sovietų Sąjungoje užėmė Tadeusz Romer.

"Lenkų kabinetas, pirmininkaujant premjerui gen. Sikorskiui, vakar išklausė pirmą Kot'o raportą apie padėtį Viduriniuose Rytuose."

Mat, p. Kotas, keliaudamas iš Kuibyševo į Londoną, turėjo progą pamatyti, kas dedasi Mažojoje Azijoje ir š. Afrikoje.

DARBININKŲ UNIJOS KELIA PROTESTUS DĖL ERLICHO IR ALTERIO SUŠAUDYMO

New Yorke, kaip buvo minėta "Naujienose", yra rengiamas kovo 30 d. didelis darbininkų organizacijų protesto mitingas prieš sovietų Rusijos valdžią dėl Lenkijos žydų socialistų vadų, Henryko Erlicho ir Viktoro Alterio, sušaudymo. Rengimo komiteto pryšakyje stovi I. L. G. W. U. prezidentas, David Dubinsky, kuris yra daug dirbęs Russian War Relief fondo naudai.

Bet tas sovietų teroro aktas iššaukė pasipiktinimą tarp darbininkų judėjimo veikėjų visoje Amerikoje. Pavyzdžiui, St. Louis Industrial Union Council (CIO) priėmė tokią protesto rezoliuciją:

"Tebunie nutarta, kad mes iškilmingai pareiškiame savo protestą Sovietų Valdžiai ir prašome Sovietų Ambasadorių ir CIO prezidentą Murray veikti bendrai ir padaryti tarptautinį bešališkos darbininkų komisijos tyrinėjimą kaltinimų prieš Erlichą ir Alterį."

Savo rezoliucijoje St. CIO taryba, be to, sako, kad tie migloti, jokiais dokumentais ir įrodymais neparemti kaltinimai prieš tuodu asmenu, pasmerktu slaptame teisme, labai primena Sacco ir Vanzetti bylą. Tačiau reikia pastebėti, kad Sacco ir Vanzetti buvo teisiami bent viešame teisme ir turėjo progą gintis.

Protesto rezoliucijas priėmė taip pat tekstilės pramonės darbininkų unijų Joint Board (CIO), Negrų Darbininkų Komitetas ir kitos organizacijos.

BESARMATIS MASKVOS PAKALIKAS

Ir Rokas Mizara stengiasi atlikti savo purviną "pareigą", gindamas sovietų budelius, nugalabijusius Erlichą ir Alterį. Jo šunadvokatiškas metodas yra daugiau, negu keistas.

Norėdamas pateisinti kruvinąją Stalino žvalgybą, Mizara rašo apie — Grigaitį! Girdi, —

"... Grigaičio draugiškumas Tarybų Sąjungai tokis: Kai Hitleris užpuolė Tarybų Sąjungą, tai Grigaitis ragino Ameriką ir Angliją kariauti ne prieš Hitlerį, bet prieš Stalino vyriausybę..."

Tai, žinoma, begėdiškas Mizaros melas. "Naujienų" redaktorius ne tiktai ne ragino **"kariauti"** prieš Stalino vyriausybę, bet visą laiką stojo **už pagalbos teikimą sovietų Rusijai,** nežiurint to, kad Stalino vyriausybė yra diktatoriška. Tik žmogus visai be sarmatos gali taip meluoti, kaip Mizara.

Tačiau ką bendro turi Erlicho ir Alterio byla su "Naujienomis" arba jų redaktorium?

Pas puslaukinius žmones yra tokia teisingumo sistema, kad už vieno asmens padarytą kam nors skriaudą nuskriaustojo giminės keršija visai to asmens **genčiai.** Šitą barbarų "teisingumą" dar platesniu mastu šiandien praktikuoja naciai, areštuodami ir mirtim bausdami **įkaitus** francuzus, lenkus ir lietuvius už teroro aktus prieš vokiečius.

O Mizara eina dar toliau. Jisai įrodinėja, kad sovietų valdžia privalo žudyti **socialistus,** suimtus Rusijoje, už tai, ką pasako arba parašo vienas arba kitas **socialistas** Amerikoje!

Vadinasi, vietoje keršto prieš viengenčius, kaip kad praktikuojama pas primityvios kulturos žmones; arba prieš tautiečius ir kaimynus, kaip Hitlerio okupuotose šalyse, — tas Brooklyno "raudonasis" fanatikas siulo vartoti **keršta prieš tariamųjų nusikaltėlių vienminčius.** Erlichą ir Alterį jisai kaltina ne tiktai tuo, ką parašo "Naujienos" Chicagoje, bet ir tuo, ką daro Vaino Tanner Suomijoje.

Tai jau visiška beprotystė.

SENIAUSIAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE

"Keleivis" rašo:

"Šių metų vasario mėnesį sukako jau 29 metai, kai Chicagoje pradėjo eiti 'Naujienos'. Iš pradžios ėjo savaitraščiu, vėliau virto dienraščiu. Nenorėdamas 'Naujienoms' apsileisti, buvo apsiskelbęs dienraščiu ir 'Katalikas', bet persunki tai buvo jam ta našta ir jis neužilgo atidavė Dievui dušią. (Tas pats atsitiko ir su "Lietuva". — **"N." Red.)**

"'Naujienos' yra seniausis lietuvių dienraštis Amerikoje (tikrumoje, **visame pasaulyje,** nes kiti, senesni už "Naujienas" dienraščiai Lietuvoje žuvo. — **"N." Red.).** Jos yra suvaidinusios, ir tebevaidina, labai svarbų kulturinį ir politinį vaidmenį musų išeivijos gyvenime. Vedamos D-ro Pijaus Grigaičio, gabaus laikraštininko ir gilaus kritiko, 'Naujienos' šiandien užima vadovaujamą vietą lietuvių laikraštijoj."

SMULKIOS ŽINIOS IŠ VISUR

Italai bombardavo savo belaisvius

ANKARA, Turkija, kov. 21 d. — Italų aviacija bombardavo britų laivą "Talma", kuris vežė italus belaisvius į Turkijos uostą.

Britai su italais sutarė iškeisti 788 belaisvius turkų teritorijoj. Nelaimė buvo išvengta vien tik dėl to, kad italų lakunai nemokėjo taikliai išmesti bombų.

Britų radijas pranešė italams apie nesąmonę, italų lėktuvai buvo atšaukti.

DĖL KLAIPĖDOS ATPLĖŠIMO NUO LIETUVOS PAREIŠKIMAS

Pagrobęs Čekoslovakiją 1939 m. kovo 11 d., Hitleris tuojau įteikė Lietuvai griežtą reikalavimą, kad butų Vokietijai grąžintas Klaipėdos kraštas, kuris 1923 m., Ambasadorių Konferencijos tarimu, buvo sujungtas su Lietuva. Kadangi Lietuva negalėjo gauti didžiųjų valstybių pagalbos, tai ji buvo priversta nusilenkti agresoriui, ir kovo 22 d. nacių fiureris atvyko į Klaipėdos uostą perkelti tą Lietuvos teritorijos sklypą į Trečiąjį Reichą.

Užėmę Klaipėdos kraštą, naciai įsteigė jame savo teroro režimą ir trumpu laiku išvarė iš jo dešimtis tukstančių gyventojų, lietuvių ir žydų. Į Vokietijos rankas pakliuvo Lietuvos lėšomis ir darbu įkurtos Klaipėdos kraste naujos įmonės ir uosto įrengimai, į kuriuos buvo įdėti šimtai milionų litų, o Lietuva neteko savo svarbiojo pramonės centro ir vienintelės išeities į jurą savo prekybai su užsieniu.

Šiandien, sukakus lygiai ketveriems metams nuo Klaipėdos pagrobimo, yra pravartu atsiminti, kad Lietuva buvo viena pirmųjų Hitlerio agresijos aukų, nukentėjusių dar prieš prasidedant dabartiniam karui. Nacių Vokietija pasirinko ją, eilėje silpnesniųjų tautų, savo puolimo objektu, vykdydama savo planą: įsigalėti Europoje, o paskui viešpatauti pasaulyje.

Šioje valandoje jau didesnė Europos dalis, kartu su visa Lietuvos teritorija, yra po agresoriaus letena. Jungtinės Tautos yra pasiryžusios ne tiktai atremti jo užsimojimą, bet jį ir jo talkininkus sutriuškinti, kad daugiau nebebutų pavojaus pasaulio laisvei ir taikai.

Lietuvos likimas yra neatskiriamai surištas su Jungtinių Tautų reikalu. Tik Amerikos ir jos sąjungininkų pergalė ant Ašies gali atvesti prie nepriklausomos Lietuvos Respublikos atstatymo ir Klaipėdos išvadavimo iš vokiečių jungo. Pasiremdami Atlanto Čarterio ir Washingtono Deklaracijos principais, mes tvirtai tikime, kad Vakarų Demokratijos nepaneigs lietuvių tautos teisės gyventi laisvai savo žemėse ir turėti savo valdžią.

Todėl, minėdama liudnas Klaipėdos atplėšimo nuo Lietuvos ketverių metų sukaktuves, Amerikos Lietuvių Taryba šaukia Amerikos lietuvius padvigubinta energija remti Jungtinių Amerikos Valstybių karo pastangas, perkant Karo Bonus, aukojant Raudonajam Kryžiui ir atliekant savo pareigas taip civiliniame gyvenime, kaip ir ginkluotų krašto jėgų tarnybose, — kad agresoriai, tarptautinių sutarčių laužytojai ir mažųjų tautų pavergėjai butų paklupdyti, ir kad po šio karo, vadovaujant Jungtinėms Valstybėms, butų įsteigta pastovi, teisinga ir saugumą užtikrinanti visai žmonijai taika.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA
VYKDOMASIS KOMITETAS
Leonardas Šimutis,
P. Grigaitis,
M. Vaidyla

Chicago, Ill.
1943 m. kovo 22 d.

Naciai skriaudžia Afrikos gyventojus

GAFSA, Tunisija, kov. 21 d. — Kaip tiktai sąjungininkų kariuomenė užėmė Gafsa miestelį, tuojau savivaldybės įstaigoje buvo iškeltas trispalvė prancuzų republikos vėliava.

Gafsa gyventojai pradėjo skųstis dėl vokiečių ir italų padarytų skriaudų okupacijos laikotarpiu.

Korespondentai matė kelis žydus, kuriems vokiečiai atėmė visus drabužius, negalėjo išeiti iš namų.

Angliakasiai atmetė pirmą pasiulymą

NEW YORK, N. Y., kov. 21 d. — Angliakasių unija atmetė kasyklų savininkų pirmą pasiulymą dėl naujos sutarties.

Savininkai siulė pavesti algų klausimą valdžios įstaigoms, kol bus aptartos kitos sutarties smulkmenos. Kasyklų savininkų atstovas sako, kad jie vis dėlto algų reikalą pavesią valdžios atstovams.

Angliakasių unijos atstovai mano, jog galima susitarti be valdžios intervencijos.

— Iš Londonderry kalėjimo pabėgo 21 Airių republikonų armijos narys. Jie išsikasė tunelį į gretimą namą.

— Anthony Eden aplankė La Guardia. Manoma, kad sąjungininkai jam pasiulys Lybijos gubernaturą.

MARTYNAS GUDELIS

BOLIAUS ŠILINIO NUOTYKIAI

ROMANAS IŠ LIETUVIŠKO KAIMO GYVENIMO

(Tęsinys)

II DALIS

2. VOKIEČIŲ OKUPACIJA

—Oh, gojus? — nusistebėjęs pasakė Faivelis. — Aš maniau, kad tu man kokį žydelį nori įpiršti.

—O ką? Jis vyras stiprus, drąsus, laikosi duoto žodžio.

—Tavo žodžio man nepakanka, — pridėjo Faivelis. — Reikia žinoti ką jis pats šiuo reikalu pasakys.

Visi vienas į kitą pasižiurėjo ir nutilo. Bolius tiksliai nežinojo apie ką čia kalba eina. Jis aiškiai matė, jog kalbon yra įveltas, bet nesupratęs kuriam darbui norima jis įkinkyti. Bolius nenugirdo Rachalės ir Faivelio pašnekėsio pradžios.

Tariasi dėl darbo sąlygų.

—Ką, nori išvažiuoti uždarbiauti su Faiveliu? — paklausė Rachalė. — Jis geras pirkys ir daug uždirba.

—Kodel ne? By tiktai iš Paparčių gaučiau ištrukti.

—Aš nenoriu, kad tu visai išvažiuotum. Tu padirbėsi kurį laiką su Faiveliu, pasidarysi pinigo ir vėl sugrįši į kaimą.

—Gerai, aš sutinku, bet nežinau ar jis norės mane vežtis.

—Jeigu jau Rachalė sako, kad esi geras vyras, tai aš tavim pasitikiu ir paimsiu išbandyti. — tarė Faivelis.

—Gerai, — atsakė Bolius.

—Jeigu Rachalės žodžiai nepasitvirtins, už dviejų savaičių tu busi namie. Jeigu pasitvirtins, parvažiuosi kada tu pats norėsi.

—O kokį aš darbą turėsiu dirbti? — paklausė Bolius.

—Tokį, kokį aš nurodysiu,— aiškiai pabrėžė Faivelis. — Kol aš vesiu prekybą ir tu busi mano pagalbininku, privalėsi klausyti visų mano nurodymų. Kai išmoksi prekiauti, tai tada galėsi eiti savo keliu. Bet aš vieno dalyko noriu: buti ištikimu mano draugu ir klausyti tiktai mano nurodymų.

—Na, apie tai ir kalbos negali buti, — atkirto Bolius.

—O apie užmokestį, tai štai kokios sąlygos: pirmąsias tris savaites gausi po 150 markių į savaitę; jeigu matysiu, kad su tavim gešeftas sekasi, tai tada eisim iš pusės.

—Labai gerai.

—Iš pusės, atskaičius mano išlaidas, — pridėjo Faivelis kiek pagalvojęs.

—Gerai.

—Aš atskaitysiu arklio užlaikymą, ratų taisymą ir kitus mažmožius.

—Sutinku su sąlygomis, — atsakė Bolius. — Kada darbą pradedu?

—Šiandien pat, už poros valandų išvažiuojam. Esi pasiruošęs?

—Man daug nėra kas ruoštis, duris užsklendžiu, raktą Leibai atiduodu ir baigta.

—Buk čia už poros valandų, tai išvažiuosim, — baigė Faivelis.

Rachalė ir senis Leiba klausėsi pasikalbėjimo. Jiedu buvo patenkinti, kad Bolius gauna progos išvažiuoti iš kaimo, nes paskutiniu metu jis pradėjo nuobodžiauti, tinkamo darbo nerado, o vien dėl valgio dirbti nenorėjo.

Rachalė vėl kreipėsi į Bolių:

—Buk ramus. Faivelis tavęs nenuskriaus. Mes jį gerai pažįstam. Mano tėvas kartą pasakė, kad jis greičiau save nuskriaus, negu ką kitą.

—Tavo tėvas labai toli nueina, — kalbą pertraukė Faivelis. — Savęs aš niekad nenuskriausiu, tai neteisybė. Blogas aš bučiau pirklys, jeigu save skriausčiau.

—Kartais reikia ir save nuskriausti, — įsimaišė Leiba.

—Aš nemanau, kad save kada reikėtų skriausti, — atkirto Faivelis.

—Yra tokių atsitikimų kada nepraloši save nuskriausdamas, — pabrėžė vėl Leiba. — Tai priklauso nuo žmogaus su kuo prekiauji. Jeigu žmogus yra gero budo ir pamatys, kad tu save nuskriaudei, tai kitą kartą už skriaudą jis tau dvigubai atsimokės. Šitokiais atvėjais tu laimi dvigubai net ir save skriausdamas.

—Iš to Leibos visuomet yra kas pasimokyti, — juokaudamas atkirto Faivelis. — Aš niekad nepamaniau, kad prekyboje gali laimėti ir save skriausdamas, o jis net ir šią priemonę vartoja.

Bolius išvažiuoja iš Paparčių.

Bolius pasikeitė baltinius, užrakino tvartą, priemenaitės duris iš lauko užsklendė, raktus karčiamon įnešė ir įlipo į Faivelio ratus. Faivelis su visais Leibos šeimynos nariais atsisveikino, o Bolius tiktai ranką pakėlė ir išvažiavo.

Rachalė visą laiką sekė išvažiuojančius. Ji nuėjo prie karčiamos galo ir į vieškelį besisukančiam Faiveliui pasakė:

—Žiurėk, kad Boliui nieko blogo neatsitiktų.

Faivelis užkirto botagu arkliui, linktelėjo galva ir pasuko į vieškelį. Pakeliuje Bolius sutiko kelis papartėnus rugienas ariančius, bet nieko jiems nesakydamas, atsisveikino su savo laukais.

Pakeliuje Faivelis visą laiką klausinėjo Bolių apie jo praeitį. Jis privertė Bolių išpasakoti beveik visą savo gyvenimą. Keldamas vieną klausimą paskui kito, Faivelis sužinojo ne tiktai Boliaus nelaimes, bet ir ateities svajones bei planus. Bolius jam nupasakojo kaip jo motina mirė ir jis pasiliko vienas, kaip prieš kelis metus tėvas Amerikon važiavo ir sugrįžo; kaip jis kaime su vaikais žaidė, gyvulius ganė ir dirbti pradėjo; kaip jis Tadaravon, Gabrielevon ir kituosna dvaruosna ėjo vokiečiams atidirbti; kaip iš dvaro laukų kaimiečiai javus vežė ir mišką vogė ir t.t.

Apie save Faivelis labai mažai pasakojosi. Kartas-nuo-karto, kai Bolius nupasakodavo iš Faivelio gyvenimo panašų atsitikimą, tai tada jis pridėdavo, jog ir jam panašus dalykas atsitiko.

Besikalbant jiedu nę nepasijuto, kaip žiežmarius pasiekė. Faivelis jau pradėjo pasakoti kokią jis prekybą veda ir kuo Bolius jam galės padėti. Jis pabrėžė, kad nebus jokių sunkumų, jeigu tiktai Bolius bus ištikimas ir atydžiai pildys jo nurodymus.

Žiežmariuose Faivelis privažiavo prie karčiamos, padavė Boliui vadeles ir tarė:

—Pririšk arklį, paduok jam avižų ir užeik į karčiamą.

Pats Faivelis tuojau įšoko į karčiamą ir užsakė pietus. Bolius apdengė arklį gunia, kad neperšaltų, parišo prie stulpelio ir užrišo abraką. Kad pravažiuojantieji negalėtų ratams pakenkti, jis patraukė vežimą į šalį.

(Bus daugiau)

GAL TIK KAPUS APLANKYSIME

Prie miestelio, šalia vieškelio tęsėsi ilga eilė trobesių, kur gyveno bežemiai arba turėję po kąsnelį žemės. Iš jų vieniems teko didesnės šeimos auklėti, kitiems mažesnės.

Tų priemiesčio gyventojų sunųs ir dukros, su mažais išėmimais, tarnaudavo pas svetimus. Tik žiemos metu, sūėję iš visų kampų, jie leisdavo liuosesnį laiką. Tačiau gal dvidešimt penki nuošimčiai šių šeimų narių stengdavosi lankyti mokyklas ir siekti amato ar profesijos.

Iš daugelio jų paminėsiu vieną šeimą, sakysiu pavyzdį, kaip naujosios Lietuvos varguomenė stengėsi savo gyvenimą gerinti. Ji buvo neturtinga šeima. Tėvai užaugino penkias dukteris; sunaus nei vieno Dievulis nesiteikė duoti.

Jadvyga išsimokino moteriškus rubus siuti, patapo siuvėja. Jai nešdavo į namus nupirktas krautuvėse pas žydelius arba namie pagamintas medžiagas ne tik iš miestelio, bet taip pat ir iš apylinkių kaimų. Ypač nešdavo biednos motinos tai burnusėlį, tai suknelę pasiuti, kad parėdyti savo dukrą.

Juk smagu ne tik sekmadienį pasipuošti, bet ir šiokiomis dienomis. Lietuvoj buvo nebe tie laikai, kad nudriskęs, nuplyšęs vaikščiotum. Stengėsi visi, nuo biedniausio iki turtingiausio, pasirėdyti kiek dailiau.

Nežiurint, kad miestely buvo daugiau siuvėjų, taip vyrų, taip ir moterų, vis gi pragyventi musų siuvėjai buvo galima neprastai. Bet antroji šeimos duktė, Antonija, užbaigusi liaudies mokyklą, nusitarė išmokti pieninkės profesiją. Tėvai šiaip taip stengė maisto jai į mokyklą nuvežti, tačiau padengti kitas lėšas, ir už mokslą ir už knygas, tai jau neturėjo litų. Štai čia siuvėja atėjo pagalbon. Ji duoda pinigus, padeda savo seseriai.

Vėliau trečioji duktė, Pranė, lankė namų ruošos mokyklą, gi mažoji duktė, Julytė, taip pat lankė Kaune dailės darbo kursus. Tai jau keturios. Pati vyresinioji duktė buvo ištekėjusi už pasiturinčio Joniškio ukininko.

Reiškia, dar dvi seserys lankė mokyklas. Jau išmokusi pieninkės darbą sesuo, pati susispaudusiai gyvendama, padėjo jaunesnėms seserims mokslą eiti.

Tai buvo sunkus, reikalaująs ištvermės neturtingos Lietuvos šeimos kopimas į geresnį gyvenimą. Ir tokių pastangų dėta visur Lietuvoje.

Viena iš seserų, prieš prasidedant dabartiniam karui, savo giminaičiui į Chicagą rašė: Labai pasiilgau, laukiu kada vėl į Lietuvą parvažiuosite — ne apsilankyti, bet savo krašte apsigyventi.

Tačiau ar išsipildys tos svajonės, viltis sugrįžti Lietuvon? Gal viskas žus. Gal svajonės, viltys, viskas spindėjo kaip miražas. O ir aplankę — ką rasime?

Apleidome Lietuvą, išvažiavome už jurų marių laimės ieškoti. Bet esu tikras, kad meilės Lietuvai kibirkštis tebedega daugelio musų širdyse, prisimename jaunystę praleistą gimtiniame krašte, jos vargus ir džiaugsmus, jos troškimus. Vienok kas žino šiandien, kiek yra dar gyvų karštų tėvynainių, savo krašto mylėtojų. Žinome, kad nauji kapai išdygo, tukstančiai padėjo galvas ir gyvybę pražudę, savo krašte gyvendami. Gal vietoj gyvųjų brolių ir seserų ten aplankysime tik kritusiųjų už tėvynę kapus.

—R. Š,

Iš Joniškiečių padangės

Kovo 14 dieną, kaip kiekvieno mėnesio antrąjį sekmadienį, įvyko Joniškiečių L. ir K. Klubo susirinkimas. 1:30 valandą po pietų atėjo pirmininkas, Mr. Victor Kazimieraitis ir pranešė, kad susirinkimas jau yra atidarytas. Didelis ir gražus burys narių buvo atsilankiusių.

Dienotvarkėje nutarta, kad silkių vakarienė butų surengta. Į komisiją įėjo Mrs. Klevinskienė, Mr. Kazimieraitis ir Mr. Jonkus, ir visa valdyba pasižadėjo pagelbėti komitetui. Ta skani ir smagi silkių vakarienė įvyks balandžio (April) 10 dieną, šeštadienio vakare, Hollywood Inn svetainėj kaip 7 valandą vakare.

Kiek bilietas? Na, jis bus labai pigus, ir visas pelnas bus paaukotas American Red Cross — Amerikos Raudonajam Kryžiui.

Buvo pranešta, jogei vienas klubo narys dabar tarnauja Dėdei Samui, kad apginti šią musų brangią šalį nuo Hitlerio ir nuo "Kylančios Saulės". Joniškiečiai nutarė tam nariui, Vito Povilaitis, užmokėti duokles iki kol jis bus tarnyboj prieš Ašį.

Susirinkimui užsibaigus, joniškiečiai nesiskirstė greitai į namus. Buvo smagu pasišnekėti ir pasijuokti su visais nariais.

Vakarui priėjus, turėjau palikti tėvą, gimines ir draugus ir vėl keliauti į Cincinnati miestą porai savaičių, kur oras yra kaip pavasario, ir Ohio upė mėgia kai kada šposus pakrėsti.

Koresp. S. Mickevic.

Mirė Bruno Misewicz

Laidotuvės trečiadienį, kovo 24 dieną

Penktadienį, kovo 19 dieną, kaip 7:55 val. vakare, Hines Memorial Hospital mirė Bruno Misewicz, kuris užlaikė tavern biznį Willow Springs miestely, Illinois valstijoje.

Jis paėjo iš Tauragės apskričio, Kaltinėnų parapijos, Putvinskių kaimo.

Paliko moterį Leoną, sunų Ernestą, tetą Kaziunę Lietuvaitienę ir pusseseres Bronislavą Liutkienę ir Emiliją Dagis ir šeimą. Lietuvoje paliko jo motina Adolfina ir brolis Jurgis.

Kunas pašarvotas Indiana Harbor mieste, Prusecki Funeral Home, adresu 3831 Main street.

Laidotuvės įvyks trečiadienio rytą kaip 9:30 valandą. Velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Bruno Misewicz buvo Amerikos Legiono Dariaus-Girėno posto narys. Jis taipgi priklausė Žemaičių Kulturos Klubui.

Stork Shower Party

CICERO. — Pp. Tuleikiai, 2116 So. 48th ct., jau keli metai kaip yra vedę. Turi jie nuosavą gražų namą, tik visa bėda buvo, kad tas gerasis ilgakaklis starkas juos buvo aplinkęs.

Dabar tačiau matomai garnis susiprato ir užsuko į jų gūštą, gi anksčiau ar vėliau atneš dovaną. Visi laukia sunaus, o ypač pirmo. Tai jau toks žmonių budas.

Šia garnio dovanos proga praėjusį sekmadienį draugai, dauguma klovainiečių, susirinko p. Šameto svetainėje ir turėjo smagų popietį. Visi linkėjo pp. Tuleikiams sveikatos ir gražios ateities.

¤ ¤ ¤

Draugystė Lietuvos Kareivių paskyrė $25 auką Raudonajam Kryžiui. Tai jau antra nemaža auka šiam tikslui iš Cicero. Pirmas aukojo Raudonos Rožės Klubas — taipgi $25.

O ką kitos draugijos ar klubai daro? Čia reikalas svarbus. Reikia sukelti 125 milionai dolerių. Tai ne juokai.

Žinoma, reikalingi pinigai bus sukelti, ir dar su kaupu, nes visi prisideda. Bet butinai turi ir lietuvių organizacijos prisidėti.

— D.

Moteris Rasta Negyva Viešbuty

SPRINGFIELD, Ill. — Sekmadienį vietos viešbuty rasta negyva ponia Cathryn Schultz Lindbergh, 48 metų. Ji buvo rasta ant sofos. Ji turėjo kambarį penkis aukštus aukščiau ir tame kambary kurį laiką gyveno su tulu apdraudos agentu iš Chicagos.

Agentas, vedęs ir dviejų vaikų tėvas, aiškina, kad jis rado moteriškę negyvą, kai sugrįžo į tą vietą, kur ją paliko prieš kiek laiko.

TAI BUVO IŠKILMINGOS VESTUVĖS

APSIVEDĖ CORP. EDWARD C. SKAISTIS IR VIOLET GRIGALIUNAITĖ

Nors ir pavėluotai, bet visgi negalima visai nutylėti apie šį įvykį. Štai kovo 6 d., šeštadienį, apie 4-tą val. popiet, Grace Evangelic bažnyčioj, 5950 S. Albany Ave., suskambėjo vestuvių varpai. Čia įvyko iškilmingas suėjimas į stono moterystės p-lės Violet Grigaliunaitės, vienintėlės dukters ponų Grigaliunų (Grigg), ir jaunuolio Corp. Edward C. Skaistis, ką tik parvažiavusio atostogų pas savo tėvus iš Dėdės Samo armijos.

Bažnyčia buvo puikiai išpuošta. Per šliubą ponia O. Biežienė sudainavo pritaikintas vestuvėms dainas.

Jaunoji p-lė Violet Grigaliunaitė buvo balta suknele, o mergaitės mėlynomis. Maid of Honor buvo p-lė Lillian Stupar. Matron of honor buvo p-lė Theodora Dubrich, atvykusi iš Ludington, Mich., o jaunasis Corp. E. C. Skaistis buvo uniformoj. Best Man buvo jaunojo brolis Stanley Skaistis, atvykęs iš Detroit, Mich. Antrasis brolaitis buvo jaunosios Violetos brolis Alex Grigg, taipgi uniformoj, parvykęs iš St. Louis, Mo.

Abudu jaunuoliai išauklėti grynai lietuviškai, mandagūs ir nepaprastai draugiški. Labai graži porelė.

Vestuvių pokilis įvyko ponų Grigaliunų (Grigg) namuose, nuosavam bungalow, 5634 So. Albany ave. Svečių buvo, iš abiejų pusių, pilnas bungalow. Buvo suprašyti giminės ir geri draugai. Buvo daug jaunuolių. Beveik visi jaunuoliai buvo uniformose, nes jie buvo parvykę namo atostogų iš Dėdės Samo armijos: jaunosios Violetos brolis; Petty Officer A. Grigg; Pvt. Al. Daines, Jr.; taipgi buvo daug Naujosios Gadynės choristų, nes p-lė Violet yra buvusi Naujos Gadynės Choro narė.

Violet tėvai ponai Grigaliunai ir ponai Skaistiai iškėlė labai puošnias, vaišingas vestuves.

Ponai Grigaliunai užaugino tris sunus ir vieną dukterį, ir visus gražiai išmokino. Visi yra užbaigę aukštesnias mokyklas. Taipgi visa jų šeima yra laisvos, progresyvios nuotaikos, skaito Naujienas ir kitus pirmeiviškus laikraščius.

Ponų Grigaliunų jau du sunųs tarnauja Dėdės Samo karinėse jėgose. Ernest Grigg tarnauja Dėdės Samo armijoj 2 metus. Neskelbiama detalių, bet žinoma, kad jis yra karo fronte užjury, kur japonams pliekia kailį. O kitas sunus, Petty Officer Alex Grigg, tarnauja St. Louis, Mo.. Francis Grigg dar namie pas tėvus gyvena, bet laukia pašaukimo į tarnybą.

Jaunieji tą patį vakarą išvyko vedybų kelionėn ant savaitės laiko. Jaunasis Corp. E. C. Skaistis turi sugrįžti į tarnybą. Jaunieji abudu yra pamokyti. P-lė Violet baigė High School ir lankė Walton School of Commerce. Corp. E. C. Skaistis lankė Tech. Wright Jr. College, Northwestern.

Vestuvės buvo jaukios ir smagios. Tat lai buna linksmas ir smagus jaunavedžių gyvenimas. O jų tėvams linkiu kantrybės pergyventi susijaudinimo laikotarpį. —*D.*

ROSELANDO LIETUVIŲ DĖMESIUI

ROSELAND.—9 Wardo Lietuvių Demokratų Klubas rengia didelį masinį susirinkimą ketvirtadienį, kovo (March) 25 d., Visų Šventų parapijos svetainėj, 10806 Wabash ave.

Susirinkime kalbės keletas gerų kalbėtojų. Tarpe jų bus Ludwig D. Schreiber, kandidatas į City Clerk, Paul Drymalski į City Treasurer, teisėjas John T. Zuris, S. W. Govier, Paul B. Šaltimieras ir kiti. Pradžia 7:30 val. vakaro.

Po susirinkimo bus veltui alaus ir draugiški pasikalbėjimai.

Šis masinis demokratų partijos kandidatų paramai susirinkimas turėtų buti skaitlingas, kad parodyti kitataučiams, kaip lietuviai vieningai stoja už demokratiją.

9 Wardo Lietuvių Demokratų Klubas atsišaukia į Roselando lietuvius, kviesdamas visus dalyvauti klubo masiniame susirinkime ir balandžio (April) 6 dieną balsuoti už demokratų partijos kandidatus.

— Valdyba.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7308

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietam, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

PETRONĖLĖ YESULAITIENĖ

PO PIRMU VYRU ZIMONTIENĖ, PO TĖVAIS STIRBIKE
Gyveno 3825 South Kedzie Avnue.

Persiskyrė su šiuo pasauliu kovo 21 d., 5:40 valandą ryto, 1943 m., sulaukus pusės amž., gimus Tauragės apskrity, Gaurės parap., Padvarių kaime.

Amerikoj išgyveno 30 metų. Paliko dideliame nuliudime vyrą Steponą, dukterį Anną Sirbikę, jos vyrą Povilą ir jų šeimą, sunų Frank Zimontą, jo moterį Josephine, seserį Oną Gramailą, jos vyrą Antaną ir šeimyną, brolį Juozapą Juknis iš Springfield, Ill. ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Lietuvoj paliko brolius ir seseris.

Priklausė prie Chicagos Lietuvių Draugijos.

Kunas pašarvotas J. Liulevičiaus koplyčioje, 4348 So. California Avenue.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, kovo 24 d., 1:30 valandą po pietų. Iš koplyčios bus nulydėta į Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi a. a. PETRONĖLĖS YESULAITIENĖS giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuludę liekame:

Vyras, Duktė, Sunus, Žentas, Marti, Sesuo, Švogeris, Brolis ir kitos Giminės.

Laidotuvių Direktorius J. Liulevičius, Tel. LAFayette 3572

De Luxe Custom Padaryti Venetian Blinds

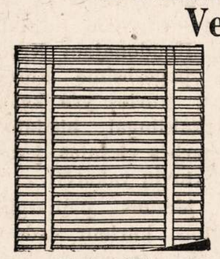

• 2 colių kiln sauso slats
• Apskritais kampais
• Užbaigimas aukštos rųšies, high baked enamel, pasirinkimas iš 17 standard spalvų.
• Naujai pagerinti installation braketai.
• Įrengti su worm gear tilt, automatiški cord lock ir fascia board kv. pėda 38c

BRIGHTON
VENEIAN BLINDS · LANGŲ UŽLAIDOS
4127 Archer Avenue Virginia 2445

KODĖL KENTĖTI DĖL KOJŲ? D-RO Blasczynskio Gyduoliės gaunamos vaistinėse, pagelbės Jums! BOROCYL Milteliai nuo niežėjimo, perdidelio prakaitavimo, prasto kvapsnio ir užkrėtimo odos, iššaukiančios atleto koją. BOROCYL skystis lengvoms žaizdoms, nuo perštėjimo, nudegimo, susižeidimų ir visokių odos ligų.
BOROCYL CO., 1200 N. Ashland Av. Tel. BRUNS. 7209

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 S. Western Ave. 1410 S. 50th Ave.
Telefonas GROVEHILL 0142 Cicero, Illinois Telefonas CICERO 2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Tel. YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4332—34 S. California Avenue
Telefonas LAFAYETTE 0727
Dykai KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE
Klausykite musų radio programo pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais nuo 8—iš stoties WGES (1390 kilo.)
Su POVILU ŠALTIMIERĮU

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI Chicagos, Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

MAŽEIKA EVANAUSKAS
3319 LITUANICA AVENUE Phones YARDS 1138—1139

LACHAWICZ IR SUNŲS
SKYRIUS 42-44 EAST 108th STREET Tel. PULLMAN 1270
2314 WEST 23rd PLACE Phone CANAL 2515

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661

Dabar Laikas Drabužius Sutaisyti Ir Išvalyti
ARTĖJANT VELYKŲ ŠVENTĖMS, SIUVĖJAS
WALTER NORAK,
kurio vyrų ir moterų rubų siuvykla randasi adresu
809 West 19th Street
—sako, kad dabar yra laikas savo drabužius sutaisyti, išvalyti ir sulaidyti, nes šiuo metu veik visos siuvyklos stokuoja siuvėjų darbininkų. O atnešus drabužius visai prieš pat šventes, kartais gali nebuti galimumų pataisyti ar išvalyti jusų reikiamus drabužius Velykų Šventėms.
Walters Tailors & Cleaners Shop
809 West 19th Street

PASKOLOS DAROMOS
ANT 1-MŲ MORGIČIŲ
GREITAI IR PIGIAI MĖNESINIAIS ATMOKĖJIMAIS

MUTUAL FEDERAL
SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO
2202 W. Cermak Road
Telefonas:
CANAL 8887
Ben. J. KAZANAUSKAS
SEKRETORIUS.

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO VALANDA
—IŠ STOTIES—
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.
Išgirskite vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

Naujienose Pašto Stotis

Nuo sausio 5-tos Naujienose tapo atidaryta Jungtinių Valstijų Pašto stotis.

Čia dabar gaima pirkti pašto ženklai (stampos), money orderiai, priimami pakietai siuntimui paštu ir yra atliekami kitoki Jungtinių Valstijų Pašto patarnavimai.

Pašto skyrius atidarytas nuo 9 valandos ryto iki 6 val. vakaro kasdien išėmus šeštadienį ir sekmadienį.

Šeštadienį Pašto Skyrius atidarytas nuo 9 valandos ryto iki 2 valandos popiet, o sekmadienį visai uždarytas.

KAINŲ ADMINISTRACIJA ĮŠALDĖ SVIESTĄ

Įšaldyti aliejai ir riebalai

Praėjusį sekmadienį, kovo 21 dieną, valdžia paskelbė, kad bus įšaldytas sviestas, valgomi aliejai ir riebalai. Įšaldymas įėjo galion naktį į pirmadienį, butent 12:01 valandą.

Įšaldymas bus nuimtas ateinantį pirmadienį, kovo 29 dieną. Bet tą pirmadienį sviestas, aliejai ir riebalai jau bus parduodami pagal racionavimo punktus. Įšaldymas apima šiuos daiktus: sviestą, taukus, margariną, shorteningą, kepimui aliejus ir salotų aliejus.

Mėsa ir suris pasilieka neįšaldyti. Tačiau taip mėsa, taip suris nuo kovo 29 dienos bus parduodami pagal racionavimo punktus. Kokias šių produktų kvotas piliečiai gaus, tikrai dar nežinia. Kiek anksčiau betgi buvo pranešta, kad galima tikėtis, jogei bus leidžiama vienam asmeniui pirkti po porą svarų mėsos kas savaitę.

Kai dėl sviesto, tai numatoma, kad jo bus galima pirkti vienam asmeniui ne daugiau, kaip keturias uncijas kas savaitę. Tiek pat, kiek sviesto, bus galima gauti ir surio. Tačiau tenka vėl akcentuoti, kad šis pranešimas nėra oficialus.

Chicagiečiai prisimena, kad prieš įšaldymą kitų reikmenių valdžia gan ilgai garsino tų reikmenių racionavimą. Racionavimas gi sviesto ir riebalų buvo pravestas itin staigiai. Paskelbta apie įšaldymą popiet, o įvedė jį tos pačios dienos naktį.

Įvestas įšaldymas taip umai todėl, kad prisibijota, jogei žmonės bėgs kruvomis pirkti įšaldomas reikmenes. Faktas yra, kad kai kurios bendrijų krautuvės, kurios laikomos po keletą valandų sekmadienį atidarytos, buvo sekmadienį pirkėjų užpultos. Ir pirkėjai bei pirkėjos norėjo gauti juo daugiau sviesto ir riebalų.

Kitas sumetimas sviesto ir riebalų įšaldymui buvo tas, kad pastaruoju laiku žmonės vis didesnius kiekius tų reikmenių pirko. Apskaičiuojama, kad pastaruoju laiku, bendrai imant, šeimininkės turi pasidėjusios ledaunėse nuo 3 iki 10 svarų sviesto. Taip sprendžiama pagal tai, kiek šeimininkės pirko sviesto iš grosernių, bučernių ir pieno produktų krautuvių.

BE 100% WITH YOUR 10% BUY WAR BONDS

ALT Pareiškimas Klaipėdos Klausimu

Vakar, sukakus lygiai ketveriems metams, kai Hitleris atplėšė nuo Lietuvos Klaipėdos kraštą, Amerikos Lietuvių Tarybos vykdomasis komitetas laikė nepaprastą posėdį ir padarė pareiškimą, kurio lietuviškas tekstas telpa kitoje vietoje "Naujienose".

Angliškas pareiškimo tekstas su laišku Valstybės Sekretoriui, Cordell Hull, tapo pasiųstas į Washingtoną.

Daržovių Kainos Bus Žemesnės

Raymond S. McKeough, Kainų Administracijos Ofiso direktorius vidurvakarių valstijų srity, praneša, kad daromas tyrinėjimas daržovių kainų. Jis davė suprasti, kad daržovių kainos bus sumažintos.

Be to, iš pietinių valstijų gautas Chicagoj didelis kiekis šviežių daržovių. Ateity jų laukiama vis daugiau. Taigi numatoma, kad ir tai turės tendenciją mažinti daržovių kainas.

Vaikėzas Suimtas Gary Mieste

Pavardė atrodo lietuviška

Policija sekmadienio vakare areštavo Mike Klimis, 18 metų, 517 West 11th avenue. Jį policija pasivijo ir sugavo Broadway gatvėje. Policija sako, kad ji ieškojusi Klimiso pusantrų metų. Kaltinimas prieš Klimis yra tas, kad jis padaręs holdapus 50 laikraščių pardavėjų.

Klimis — pavardė atrodo lietuviška.

— Vokiečiai apginklavo Čekoslovakijos dirbtuvių vedėjus (ONA).

— Vokiečiai baus visus šeimynos narius, jeigu belgas atsisakys vykti darbo tarnybon Vokietijon (ONA).

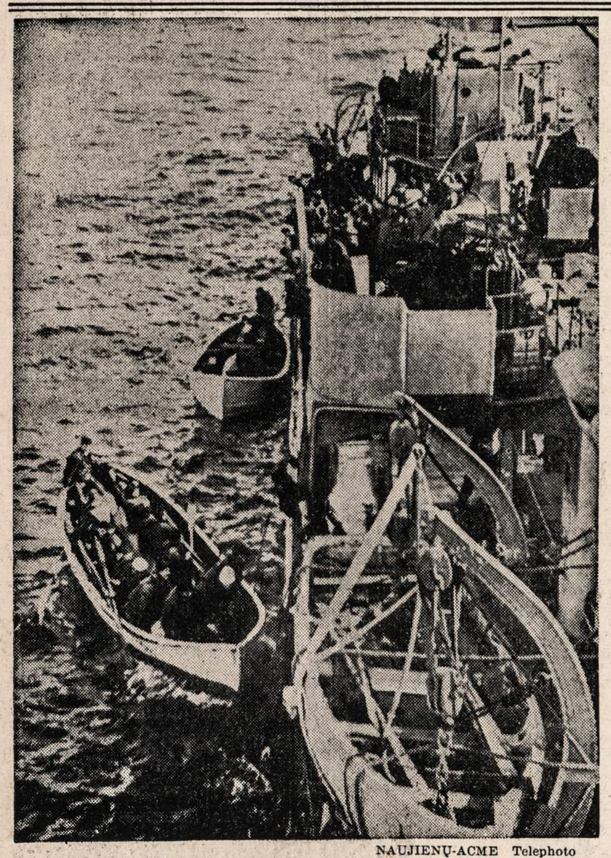

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

"Campbell" laivo įgula persodinama į lenkų laivą "Burza". Kovoje su nacių submarinais "Campbell" buvo skaudžiai sužalotas.

$1,000 bus įteiktas Raud. Kryžiui per Dariaus-Girėno Auxiliary R. K. Vienetą

Kovo 25, 1943. 7:30 val. vak. Dariaus-Girėno svetainėje

Todėl kviečiame visus skaitlingai atsilankyti į "Sukaktuvių Vakarėlį" viršminėtą dieną, kur kartu paliudysit suteikimą aukos vieno tukstančio dolerių Raudonajam Kryžiui. Taipgi pagerbsime kareivių motinas, kurios yra kviečiamos skaitlingai atsilankyti, kaipo garbės viešnios, į minėtą sukaktuvių vakarėlį.

Bus įdomus pamargintas programas, kuriam vadovaus ponia Nora Gugis, viena iš svarbesnių kalbėtojų ponia J. Daužvardienė, Raud. Kryžiaus delegacija, pp. Wagner, Snite, Van Dyke ir kiti, taipgi Aux. pirmininkė p-ia Marian Nares, Commander J. Kibort, Dariaus-Girėno Posto nariai ir direktoriai.

Prie to dar pavaišinsime lengvais užkandžiais. Įžanga veltui. —*Kviečia Komitetas,*
Dariaus-Girėno Aux. R. K. Vienetas

Gautas pranešimas, kad leitenantas Victor H. Karpas, priklausęs medikaliniam Jungtinių Valstijų armijos korpusui, mirė praėjusį lapkričio mėnesį, kai amerikonai veržėsi į Oran. Chicagoje jis gyveno adresu 6418 Newgard avenue. Buvo išėjęs Illinois Universiteto medicinos mokyklą. Žuvo budamas 33 metų senumo.

MADOS

No. 4344 — Motinai — sukirptos mieros 12, 14, 16, 18 ir 20.
No. 4345—Dukrelei — sukirptos mieros 2, 4, 6, 8, 10.

Norint vieną ar daugiau pavyzdžių iškirpti pavyzdį ir numerį, pažymėkit mierą ir aiškiai parašykit savo vardą, pavardę ir adresą. Siųskit pinigus arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Adresuokit— NAUJIENOS PATTERN DEPT., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 16 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No.————
Mieros..... per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

Iš priežasties lėtumo paštos, prisiuntimas musų patternų gal užtruks kiek ilgiau, negu paprastai.

Iš Politikos Lauko

Jau laikas keisti valdžios galvas Chicagoje

Žmonės jau kalba, kad reikia permainos politikoje. Visi jaučiame, kad demokratų partija per daug įsigalėjo, ir dabar matome, kad pasekmės to yra vis augančios taksos ir didėjantis žmonių suvaržymas.

Chicagoje taksos pakilo virš 60% to, kas buvo prieš 10 metų, bet už tai Chicagos gyventojams nebuvo ir nėra teikiamas geresnis patarnavimas. Chicagos gatvės nėra 60% geresnės, negu jos buvo 10 metų atgal. Street-kariai ir transportacija nėra 60% geresnė, negu kad buvo 10 metų atgal. Tad chicagiečių taksų bilos yra bereikalingai iškeltos, ir prieš tą augančią taksų naštą chicagiečiai privalo pareikšti savo protestą, balsuodami už gerb. George B. McKibbin į Chicagos mayoro urėdą.

Kaip mes galime žinoti, kad gerb. McKibbin bus geresnis mayoras Chicagai? Pažiurėkime, kaip jis gerai atliko savo pareigas kada gub. Green jį paskyrė Finansų Direktorium Illinois valstijoje. Du metai atgal Illinois iždas buvo demokratų partijos ištuštintas ir valstija buvo palikta deficite. Per du metus laiko finansų direktorius McKibbin, savo tarnyboje, sugebėjo Illinois Valstijai sutaupinti arti 54 milionų dolerių, kuriuos neseniai valstija investavo į Karo Bonus, pagelbėti Dėdei Samui karą laimėti.

Chicagoje irgi reiktų permainos. Chicagoje privalome išrinkti mayorą, kuris sutaupintų miesto valdžios iškaščius ir vis augančias taksas.

Bet lietuviams yra dar svarbesnė priežastis, dėl kurios mes privalome balsuoti už gerb. McKibbin. Jis žino, kad daugelis musų žmonių negali gerai susikalbėti angliškoje kalboje ir kad jie nesijaučia kompetentiškai ginti savo reikalus miesto valdžios įstaigose. Tad jie negali tinkamai nei pasiskųsti, nei pasisakyti savo troškimų kada reikalas pasitaiko. Busimas Chicagos Mayoras McKibbin tą padėtį atitaisys, — paskirdamas komisiją, kurioje visos Chicagos grupės, ir kartu Chicagos lietuviai, turės savo atstovus miesto valdžioje, su kuriais mes galėsime susikalbėti savo kalboje. Tai bus pirmas toks musų senesniems žmonėms patarnavimas Chicagos miesto istorijoj, ir vien dėl to Chicagos lietuviai privalo balsuoti už gerb. George B. McKibbin.

— Adv. Antanas Olis.

John Damagalskis Žuvo Nelaimėje Savo Namuose

John Damagalskis, 62 metų, gyvenęs adresu 837 West 54th place, sekmadienio vakare (kovo 21 d.) apie 7:45 valandą nukrito laiptais savo namuose nuo antro aukšto.

Nuvežtas į German Deaconess ligoninę jis tuojau mirė.

Jo kunas dabar yra pašarvotas Kenny laidotuvių įstaigoje adresu 5440 So. Halsted street. Laidotuvės įvyks trečiadienį, kovo 24 dieną.

Praeity Damagalskis ilgą laiką, apie 20 metų, gyveno Bridgeporte. Velionies paliko sunus Erick, kuris dabar tarnauja kariuomenėje ir randasi Pacifiko fronte. Namie pasiliko viena duktė Beatrice. Skaudi nelaimė ištiko dukterį.

Damagalskis buvo kilęs iš Lietuvos, nuo Mariampolės.

CLASSIFIED ADVT.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

MOTERŲ ir MERGINŲ
Dirbti kaipo
MĖSOS TRIMERIAI
PASTOVUS DARBAS
GERA MOKESTIS
AGAR PACKING AND PROVISION CORP.
4057 S. UNION AVE.

REIKIA
MOTERU
DIRBTUVĖS DARBAMS
PHOENIX METAL CAP CO.
2444 W. 16th STREET

MERGINŲ—MOTERŲ, 18—45. 100% karo darbai. Turi buti pilietės. Lengvas darbas, geros darbo sąlygos. Tik tokios, kurios dabar nedirba karo darbe tegul atsišaukia. 666 W. DIVISION ST.

VEITERKU
PAS MUS JUMS PATIKS! GERA MOKESTIS, MALONIOS DARBO SALYGOS. PATYRUSIOS ARBA NEPATYRUSIOS. TURITE BUTI PATRAUKLIOS IR PRASIŠVIETĘ. PILNAS LAIKAS ARBA TRUMPAS VALANDAS. GERIAUSIAS VALGIS. PATRAUKLIOS UNIFORMOS PARUPINAMOS IR IŠSKALBIAMOS. ATEIKITE RYTE MR. DENNY (2-as AUKŠTAS).
174 W. RANDOLPH ST.
B/G FOODS, INC.

SKALBYKLAI DARBININKIŲ—visokiam darbui — nuolat darbas; maloni aplinka. CHICAGO WET WASH CO., 2901 Montrose.

MOTERU RINKTI ORDERIUS, pakuoti. 40 valandų į savaitę. Laikas ir pusė už viršlaikį. Room 1200 111 N. CANAL ST.

HOTELIO TARNAIČIŲ IR VALYTOJŲ.
NUOLAT DARBAS. LABAI MALONI APLINKA. GERA MOKESTIS. ATSIŠAUKITE: HOUSEKEEPERS' OFFICE.
EDGEWATER BEACH HOTEL
5349 SHERIDAN ROAD.

MOTERŲ
VIRTUVEI DARBININKIŲ
Restauranto darbas. Patyrimas nebutinas. Geros valandos. Gera mokestis, valgis ir uniformos parupinamos. Nėra sekmadienių. Kreipkites pas Miss Fitts.
HARDING'S RESTAURANT
21 SOUTH WABASH AVE.

Indų Plovėjų
6 vakarus, valgis, uniformos parupintos. 9419 S. ASHLAND AVE.

OPERATORKŲ
Patyrusių ar nepatyrusių siuti ant single needle jėgos mašinų. Švarus šviesus ir oringi darbo kambariai. Po priežiura teisingų žmonių. Mes parupiname nemokamai šiltus gėrimus per pietus. Aukščiausia šmotų darbo mokestis. Daug viršlaikio. Gera transportacija. Matykite Elsie. 404 S. RACINE. Matykite Connie. 412 SO. WELLS. 7-tas AUKŠTAS.

Radio

DAINUOS RADIO "GRANADIERIAI", SMAGI MUZIKA, JUOKAI, ETC.

Šiandie, antradienį, 7tą valandą vakare radio klausytojai ir vėl turės smagią valandėlę, klausydami "Peoples" reguliario antradienio programo iš stoties W.G.E.S. Radio Granadieriai, A. Brazis, M. Batutis padainuos smagių dainelių. Bus smagios muzikos, juokų, mįslių, žinių, patarimų ir pranešimų. Nepamirškite pasiklausyti.

— Rep. XXX.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

REIKIA
100 VYRŲ
MECHANICAL CRAFTS
- ELECTRICIANS
- MILLWRIGHTS
- GENERAL MACHINISTS
- LATHE MEN
- BOILERMAKERS
- BOILERMAKERS PAGELBININKŲ
- TINNERS
- ARC AND ACETYLENE WELDERS
- PIPE FITTERS
- PIPE FITTER PADĖJĖJŲ
- PIPE COVERERS
- BENDRAI DARBININKŲ.

Atsišaukit į Employment Dept.
ARMOUR AND COMPANY
43rd ir Packers-Ave.

REIKIA
VYRU
DIRBTUVĖS DARBAMS
PHOENIX METAL CAP CO.
2444 W. 16th STREET

VEDUSIŲ VYRŲ iki 45 metų amžiaus reikia dėl nuolatinio lengvo dirbtuvės darbo centralinėj industrijoj. Gera mokestis, daug viršlaikio. Atsišaukitej
NATIONAL CHEMICAL MFG. COMPANY
3617 So. May Street.

DARBININKŲ
72½c. į valandą
Laikas ir pusė už viršlaiki.
APMOKAMOS ATOSTOGOS. Senioriteto teisės, apdrauda ir kitokia pašalpa. Nuolatinis darbas kariuomenės maisto industrijoj. Gatvėkarių ir eleveiterių transportacija
AGAR PACKING PROVISION CORP.
4057 S. UNION AVE.

REIKALINGI WAREHOUSE
TRUCKERS
Lietuviškai kalbanti darbininkai dabar priimami butiniausioj karo industrijoj.
SOO TERMINAL WAREHOUSE
519 W. Roosevelt Rd.

SKALBYKLAI BREAKERS, sorterių, pakuotojų, nuolat darbas; maloni aplinka. CHICAGO WET WASH CO., 2901 Montrose.

DIRBTUVEI DARBININKŲ 68c. į valandą, laikas ir pusė už viršlaikį. Virš 40 valandų į savaitę. Nuolat darbas.
THOMAS MOULDING FLOOR CO. ARCHER AND KOLMAR.

- HOUSEMEN IR PORTERIŲ
VALYMAS. LENGVAS DARBAS. MALONI APLINKA. NUOLAT DARBAI. GERA MOKESTIS. ATSIŠAUKITE: TIMEKEEPER'S OFFICE.
EDGEWATER BEACH HOTEL
5349 SHERIDAN ROAD.

PIRMARANKIO KEPĖJO prie duonos, pyragaičių. Gera mokestis. 937 West 87th St.

Virtuvei Darbininkų
VYRŲ IR VAIKINŲ
INDŲ PLOVĖJŲ, PUODŲ PLOVĖJŲ, FLOOR BOYS, ICE MEN IR KITOKIŲ VIRTUVEI DARBININKŲ. GERA MOKESTIS, NUOLAT DARBAS. KREIPKITĖS TIMEKEEPERS' OFFICE
Edgewater Beach Hotel
5349 SHERIDAN ROAD.

REIKALINGAS PATYRES KEPĖJAS. Gera mokestis. 2156 W. 15 Ave., Gary, Indiana. Phone 6483.

VYRŲ
Medžio darbininkų, mašinų darbininkų ir belt sanders. Patyrusių. JAY FURNITURE SPECIALTY CO. 3-rd floor. 2541 W. Cermak Rd.

DRAIVERIŲ, RAUTAS IŠDIRBTAS, $45—$50 į savaitę. Patyrusių ir nepatyrusių. Nuolat darbas. STEVEN'S LAUNDRY, 3001 West 51st Street.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

Paint Sprayers
Patyrusių prie metalo darbo. 100% karo darbas. 48 valandos į savaitę minimum. Geras uždarbis. Atsineškite pilietybės popierius. JAMES METAL PRODUCTS CO. INC. 2929 North Oakley.

HELP WANTED—MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų-Darbininkių

VYRŲ IR MOTERŲ
Skalbyklos Darbui
Kaipo seamstresses, markers, sorters, vyniotojų, krakmolintojų ir visokios kitos ryšies skalbyklos darbui. Gera mokestis, pastovus darbas. Kreipkitės į TIMEKEEPERS' OFFICE—
EDGEWATER BEACH HOTEL
5349 SHERIDAN ROAD

FURNISHED ROOMS—TO RENT
Gyvenimui Kambariai

RENDON FURNIŠIUOTAS KAMBARYS privatiškoj šeimynoj porai arba pavieniam. Galima vartoti ir virtuvę. Šaukite YARDS 4798.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDAVIMUI 33 KAMBARIŲ hotelis. Garu šildomas. Geriausioje vietoje. Bargeno kaina. Šaukite — HAYMARKET 2023.

DELIKATESŲ IR GROSERIO krautuvė; gera proga vedusiai porai. Uždaroma nuo 8 popiet; sekmadieniais nuo 1 popiet. Bargenas kam nors. Charles G. Voelker, 4601 So. Wallace St.

DELICATESSEN, GROSERNĖ—daranti virš $60.00 į dieną. Proga porai—4 kambariai. Bargenas. CHARLES G. VOELKER. 5307 So. Halsted St.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai-Žemė Pardavimui

NAŠLĖ TURI PARDUOTI pirm balandžio 1-mos 2—5 kambarių apartmentus, 1—3 kambarius, beismente apartmentas. Moderniškas plumbingas, skliautinės durys, uždaryti porčiai. Garu šildomas, arti 45th ir Western.
Telefonas RADCLIFFE 6600.

DIDŽIAUSIAS BARGENAS CHICAGOJE
Savininkas išeina į kariuomenę, turi parduoti 6 flatų namą ir viena krautuve. N. E. kampas Pulaski Rd. ir 13th St. Garu šildomas ir pečium šildomas. Gryno pelno į metus $1,300. Reikia $4,500 cash. $3,000 ilgais išmokėjimais. Morgičius. Telefonuokite RANdolph 6200.

PRIE 68 IR ST. LOUIS AVE. nauja murinė moderniška rezidencija, 6 kambariai, stoker, lotas 40×125, 2 karų garažas; kaina $8500.
Marquette Manor 2 flatų murinis kaip naujas; kaina — $11,000. Taipgi turim mažesnių ir didesnių namų pardavimui.
Z. S. MICKEVICE
2506 W. 59th St. REPublic 7731

GREITAM PARDAVIMUI
N. E. kampas 33rd Place ir Lituanica namas su tavern bizniu, su visais įrengimais ir 3 pagyvenimai. 3 karų murinis garažas. Biznis išdirbtas per daug metų. Atsišaukite M. ADOMAITIS, Tel. PROspect 3938.

6 KAMBARIAI, pusantro namo. Moderniškas, didelis utility kambarys. Karštu vandeniu šildomas. Geriausiam stovy. 100 pėdų lotas. $5200 Southwest side. Oaklawn 1348.

NAUJAS 4 FLATŲ APARTMENTAS, 2 po keturis, 2 po tris prie 5708 So. Rutherford. Karštu vandeniu šildomas. 6700 į vakarus.

COAL—WOOD—OIL
Anglys—Malkos Aliejus
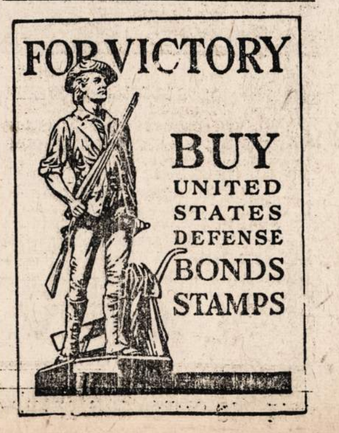
VISI KALBA APIE "REINER'S Olga Smokeless, Dustless Pocahontas Coal." Tai yra švariausios, karščiausios, su daug lump, labai mažai pelenų. Ir dėl geriausių Stoker Anglių telefonuokit GROvehill 1000, J. J. Bagdonas, atstovas
REINER COAL COMPANY.